

Leidimas
lietuvių kalba

Teisės aktai

62 metai

2019 m. gegužės 10 d.

Turinys

I *Teisėkūros procedūra priimami aktai*

REGLAMENTAI

- ★ 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/711, kuriuo dėl specialaus asignavimo Jaunimo užimtumo iniciatyvai lėšų iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1303/2013 1
- ★ 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/712 dėl konkurencijos oro transporto sektoriuje apsaugos, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 868/2004 4

DIREKTYVOS

- ★ 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/713 dėl kovos su sukčiavimu negrynosiomis mokėjimo priemonėmis ir jų klastojimu, kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2001/413/TVR 18

II *Ne teisėkūros procedūra priimami aktai*

REGLAMENTAI

- ★ 2019 m. kovo 7 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2019/714, kuriuo pakeičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 211/2011 dėl piliečių iniciatyvos I priedas ir iš dalies keičiami II ir VII priedai 30

LT

Aktai, kurių pavadinimai spausdinami paprastu šriftu, yra susiję su kasdieniu žemės ūkio reikalų valdymu ir paprastai galioja ribotą laikotarpį.

Visų kitų aktų pavadinimai spausdinami ryškesniu šriftu ir prieš juos dedama žvaigždutė.

I

(Teisėkūros procedūra priimami aktai)

REGLAMENTAI

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2019/711

2019 m. balandžio 17 d.

**kuriuo dėl specialaus asignavimo Jaunimo užimtumo iniciatyvai lėšų iš dalies keičiamas
Reglamentas (ES) Nr. 1303/2013**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 177 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1303/2013 ⁽³⁾ nustatytos Europos struktūriniais ir investicijų fondams taikomos bendros ir bendrosios taisyklės;
- (2) 2019 finansinių metų Europos Sąjungos bendrajame biudžete ⁽⁴⁾ iš dalies pakeista bendra Jaunimo užimtumo iniciatyvai (JUI) skirtų lėšų suma: specialiam asignavimui JUI skirti išsipareigojimų asignavimai 2019 m. padidinti 116,7 mln. EUR dabartinėmis kainomis ir dėl to bendra specialiam asignavimui JUI skirtų išsipareigojimų asignavimų suma visam programavimo laikotarpiui yra 4 527 882 072 EUR dabartinėmis kainomis;
- (3) 2019 m. papildomos lėšos – 99 573 877 EUR 2011 m. kainomis – finansuojamos iš bendrosios išsipareigojimų maržos, neviršijant 2014–2020 m. daugiametės finansinės programos maržos;
- (4) atsižvelgiant į išibėgėjusį 2014–2020 m. programavimo laikotarpio veiksmų programų įgyvendinimą, tikslinga numatyti konkrečias priemones, kuriomis būtų palengvintas JUI įgyvendinimas;
- (5) atsižvelgiant į programų, kuriomis remiama JUI, dalinio pakeitimo skubumą tam, kad į jas iki 2019 m. pabaigos būtų įtrauktos papildomos specialiam asignavimui JUI skirtos lėšos, šis reglamentas turėtų įsigalioti kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;
- (6) todėl Reglamentas (ES) Nr. 1303/2013 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

⁽¹⁾ 2019 m. kovo 22 d. (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽²⁾ 2019 m. kovo 27 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2019 m. balandžio 9 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL L 347, 2013 12 20, p. 320).

⁽⁴⁾ OL L 67, 2019 3 7, p. 1.

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (ES) Nr. 1303/2013 iš dalies keičiamas taip:

1. 91 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Biudžetiniams įsipareigojimams 2014–2020 m. laikotarpiu esamų lėšų ekonominei, socialinei ir teritorinei sanglaudai numatyta 330 081 919 243 EUR 2011 m. kainomis pagal VI priede nustatytą metinį paskirstymą, iš kurių 325 938 694 233 EUR yra ERPF, ESF ir Sanglaudos fondui skirtos visos lėšos, o 4 143 225 010 EUR yra specialus asignavimas JUI. Lėšų programavimo ir vėlesnio jų įtraukimo į Sąjungos biudžetą tikslais lėšų ekonominei, socialinei ir teritorinei sanglaudai suma yra indeksuojama 2 % per metus.“;

2. 92 straipsnio 5 dalis pakeičiama taip:

„5. JUI skiriama 4 143 225 010 EUR lėšų pagal specialų asignavimą JUI, iš kurių 99 573 877 EUR yra papildomos lėšos 2019 m. Tos lėšos papildomos ESF tikslinėms investicijoms pagal ESF reglamento 22 straipsnį.

Valstybės narės, kurios gauna papildomų specialiam asignavimui JUI 2019 m. skirtų lėšų, kaip nurodyta pirmoje pastraipoje, gali prašyti iki 50 % specialiam asignavimui JUI skirtų papildomų lėšų perkelti ESF tam, kad jos būtų panaudotos atitinkamoms ESF tikslinėms investicijoms, kaip reikalaujama pagal ESF reglamento 22 straipsnį. Jos perkeliamos toms regionų kategorijoms, kurios atitinka tinkamų gauti didesnę specialaus asignavimo JUI paramą regionų suskirstymą. Perkelti lėšas valstybės narės paprašo pateikdamos prašymą iš dalies keisti programą pagal šio reglamento 30 straipsnio 1 dalį. Ankstesniais metais skirtos lėšos negali būti perkeltos.

Šios dalies antra pastraipa taikoma visoms specialiam asignavimui JUI skirtoms papildomoms lėšoms, dėl kurių lėšų suma tampa didesnė nei 4 043 651 133 EUR.“;

3. VI priedas pakeičiamas šio reglamento priede pateikiamu tekstu.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2019 m. balandžio 17 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

A. TAJANI

Tarybos vardu

Pirmininkas

G. CIAMBA

PRIEDAS

„VI PRIEDAS

METINIS 2014–2020 M. ĮSIPAREIGOJIMŲ ASIGNAVIMŲ PASKIRSTYMAS

Patikslintos metinės sumos (įskaitant papildomas lėšas Jaunimo užimtumo iniciatyvai)

	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	Iš viso
EUR, 2011 m. kainomis	34 108 069 924	55 725 174 682	46 044 910 736	48 027 317 164	48 341 984 652	48 811 933 191	49 022 528 894	330 081 919 243“

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2019/712**2019 m. balandžio 17 d.****dėl konkurencijos oro transporto sektoriuje apsaugos, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 868/2004**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 100 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) aviacijai tenka itin svarbus vaidmuo Sąjungos ekonomikoje ir Sąjungos piliečių kasdieniame gyvenime, taip pat aviacijos sektorius yra vienas iš sėkmingiausių ir dinamiškiausių Sąjungos ekonomikos sektorių. Tai yra stipri varomoji ekonomikos augimo, darbo vietų kūrimo, prekybos ir turizmo, taip pat tiek įmonių, tiek piliečių susisiekimo ir judumo jėga, ypač Sąjungos aviacijos vidaus rinkoje. Per pastaruosius dešimtmečius oro transporto paslaugų sektoriaus augimas labai padėjo pagerinti susisiekimą Sąjungos viduje ir su trečiosiomis šalimis; be to, tai buvo svarbus Sąjungos ekonomikos augimo veiksnys;
- (2) Sąjungos oro vežėjai sudaro pasaulinio tinklo, jungiančio Europos šalis tarpusavyje ir su likusiu pasauliu, branduolį. Jiems turėtų būti suteikta galimybė konkuruoti su trečiųjų šalių oro vežėjais atviros ir sąžiningos konkurencijos sąlygomis. Tai yra būtina siekiant suteikti naudos vartotojams, išlaikyti aukšto lygio Sąjungos susisiekimui oru palankias sąlygas ir užtikrinti skaidrumą, vienodas sąlygas ir nuolatinį Sąjungos oro vežėjų konkurencingumą, taip pat aukštą kokybiško užimtumo Sąjungos aviacijos pramonėje lygį;
- (3) pasauliniu lygmeniu padidėjus oro transporto subjektų konkurencijai, sąžininga konkurencija yra būtinas bendrasis tarptautinio oro transporto paslaugų teikimo principas. Šis principas, visų pirma, įtvirtintas 1944 m. gruodžio 7 d. Čikagos tarptautinės civilinės aviacijos konvencijoje (toliau – Čikagos konvencija), kurios preambulėje pripažįstama, kad tarptautinio oro transporto paslaugos turi būti teikiamos lygių galimybių pagrindu. Čikagos konvencijos 44 straipsnyje taip pat nurodoma, kad Tarptautinės civilinės aviacijos organizacija (toliau – ICAO) siekia skatinti plėtoti tarptautinį oro transportą taip, kad užtikrintų vienodas kiekvienos Susitariančiosios Valstybės galimybes vykdyti tarptautinį oro transportą ir būtų išvengta Susitariančiųjų Valstybių diskriminavimo;
- (4) sąžiningos konkurencijos principas yra gerai įtvirtintas Sąjungoje, kur rinką iškraipančioms praktikoms taikoma Sąjungos teisė, kuria Sąjungoje veiklą vykdančioms Sąjungos ir trečiųjų šalių oro vežėjams garantuojamos lygios galimybės ir sąžiningos konkurencijos sąlygos;
- (5) tačiau, nepaisant Sąjungos ir kai kurių trečiųjų šalių nuolatos dedamų pastangų, sąžiningos konkurencijos principai ligi šiol neapibrėžti konkrečiomis daugiašalėmis taisyklėmis, visų pirma ICAO arba Pasaulio prekybos organizacijos (toliau – PPO) susitarimuose, pavyzdžiui, Bendrajame susitarime dėl prekybos paslaugomis (GATS) ir jo priede dėl oro transporto paslaugų; jie didžiąjai daliai oro transporto paslaugų netaikomi;

⁽¹⁾ OL C 197, 2018 6 8, p. 58.

⁽²⁾ 2019 m. kovo 14 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2019 m. balandžio 9 d. Tarybos sprendimas.

- (6) todėl turėtų būti stiprinamos pastangos ICAO ir PPO kontekste, t. y. aktyviai remiamas tarptautinių taisyklių, kurios visiems oro vežėjams garantuotų sąžiningos konkurencijos sąlygas, rengimas;
- (7) sąžiningos oro vežėjų konkurencijos aspektą būtų pageidautina įtraukti į oro transporto ar oro susisiekimo paslaugų susitarimus su trečiosiomis šalimis. Tačiau daugumoje oro transporto ar oro susisiekimo paslaugų susitarimų, kuriuos Sąjunga ir (arba) jos valstybės narės yra sudariusios su trečiosiomis šalimis, tinkamos taisyklės dėl sąžiningos konkurencijos iki šiol nenumatytos. Todėl turėtų būti aktyviau deramasi dėl sąžiningos konkurencijos nuostatų įtraukimo į esamus ir būsimus oro transporto ar oro susisiekimo paslaugų susitarimus su trečiosiomis šalimis;
- (8) sąžininga oro vežėjų konkurencija taip pat gali būti užtikrinama tinkamais Sąjungos teisės aktais, pavyzdžiui, Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 95/93 ⁽³⁾ ir Tarybos direktyva 96/67/EB ⁽⁴⁾. Sąžininga konkurencija suponuoja Sąjungos oro vežėjų apsaugą nuo tam tikrų trečiųjų šalių ar trečiųjų šalių vežėjų taikomų praktikų; šis klausimas anksčiau buvo spęstas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 868/2004 ⁽⁵⁾. Tačiau paaiškėjo, kad Reglamentas (EB) Nr. 868/2004 buvo neveiksmingas siekiant pagrindinio bendrojo tikslo užtikrinti sąžiningą konkurenciją. Tai visų pirma pasakytina apie tam tikras jame nustatytas taisykles, susijusias su atitinkamų praktikų (išskyrus subsidijavimą) apibrėžtimi ir su reikalavimais dėl tyrimų inicijavimo ir vykdymo. Be to, Reglamentu (EB) Nr. 868/2004 neužtikrintas oro transporto ar oro susisiekimo paslaugų susitarimų, kurių susitariančiąja šalimi yra Sąjunga, papildomumas. Atsižvelgiant į dalinių pakeitimų, kurių reikėtų šiems klausimams išspręsti, skaičių ir svarbą, Reglamentą (EB) Nr. 868/2004 yra tikslinga pakeisti nauju aktu;
- (9) Sąjungos aviacijos sektoriaus konkurencingumas priklauso nuo kiekvienos aviacijos vertės grandinės dalies konkurencingumo ir gali būti išlaikytas tik įgyvendinant papildomų politikos priemonių rinkinį. Sąjunga turėtų vesti konstruktyvų dialogą su trečiosiomis šalimis, kad būtų surastas pagrindas sąžiningai konkurencijai. Šiuo atžvilgiu veiksmingi, proporcingi ir atgrasomi teisės aktai tebėra būtini siekiant išlaikyti aukšto lygio Sąjungos susisiekimui palankias sąlygas, ir kad būtų užtikrinta sąžininga konkurencija su trečiųjų šalių oro vežėjais. Tuo tikslu Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai atlikti tyrimą ir prireikus imtis priemonių. Turėtų būti sudarytos galimybės naudotis tokiais priemonėmis, kai konkurenciją iškraipiančios praktikos daro žalą Sąjungos oro vežėjams;
- (10) diskriminacija gali apimti atvejus, kai Sąjungos oro vežėjui be objektyvaus pagrindimo taikomos skirtingos sąlygos, visų pirma skirtingos sąlygos, susijusios su: antžeminių paslaugų kainomis ir prieiga prie jų; oro uosto infrastruktūra; oro navigacijos paslaugomis; laiko tarpinių paskirstymu; administracinėmis procedūromis, pavyzdžiui, tomis procedūromis, kurių pagrindu vizos išduodamos užsienio vežėjų darbuotojams; išsamia oro susisiekimo paslaugų pardavimo ir paskirstymo tvarka; ar kitais su veiklos vykdymu susijusiais klausimais, pavyzdžiui, veiklą apsunkinančiomis muitinio įforminimo procedūromis arba kita nesąžininga finansinio ar su veikla susijusio pobūdžio praktika;
- (11) procedūra turėtų būti užbaigiama nenustatant kompensacinių priemonių pagal šį reglamentą, jei pastarųjų patvirtinimas prieštarautų Sąjungos interesui, ypač atsižvelgiant į jų poveikį kitiems asmenims, visų pirma vartotojams ar įmonėms Sąjungoje, taip pat į jų poveikį aukšto lygio susisiekimui visoje Sąjungoje. Vertinant Sąjungos interesą ypač reikėtų atsižvelgti į valstybių narių, kurių susisiekimas su likusiu pasauliu visiškai arba ženkliai priklauso nuo oro transporto, padėtį, taip pat turėtų būti užtikrintas nuoseklumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis. Procedūra taip pat turėtų būti užbaigiama nenustatant priemonių, kai netenkinami arba nebetenkinami tokių priemonių nustatymo reikalavimai;
- (12) nustatant, ar kompensacinių priemonių patvirtinimas neprieštarauja Sąjungos interesui, Komisija turėtų atsižvelgti į visų suinteresuotųjų šalių nuomones. Siekiant surengti konsultacijas su visomis suinteresuotosiomis šalimis ir suteikti joms galimybę būti išklausytoms, skelbime apie tyrimo inicijavimą turėtų būti nurodyti informacijos pateikimo ir prašymo surengti klausymą pateikimo terminai. Suinteresuotosioms šalims turėtų būti žinomos jų teikiamos informacijos atskleidimo sąlygos ir jos turėtų turėti teisę atsakyti į kitų šalių pastabas;

⁽³⁾ 1993 m. sausio 18 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 95/93 dėl laiko tarpinių paskirstymo Bendrijos oro uostuose bendrųjų taisyklių (OL L 14, 1993 1 22, p. 1).

⁽⁴⁾ 1996 m. spalio 15 d. Tarybos direktyva 96/67/EB dėl patekimo į Bendrijos oro uostuose teikiamų antžeminių paslaugų rinką (OL L 272, 1996 10 25, p. 36).

⁽⁵⁾ 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 868/2004 dėl apsaugos nuo subsidijavimo ir nesąžiningos kainų nustatymo veiklos, darančių žalą Bendrijos oro vežėjams, teikiantiems oro susisiekimo paslaugas iš šalių, kurios nėra Europos bendrijos narės (OL L 162, 2004 4 30, p. 1).

- (13) kad Komisija būtų tinkamai informuota apie galimus elementus, kuriais remiantis būtų galima inicijuoti tyrimą, bet kuri valstybė narė, Sąjungos oro vežėjas arba Sąjungos oro vežėjų asociacija turėtų turėti teisę pateikti skundą, kuris turėtų būti išnagrinėtas per pagrįstą laikotarpį;
- (14) siekiant užtikrinti, kad šis reglamentas būtų veiksmingas, itin svarbu, kad Komisija galėtų inicijuoti procedūrą, remdamasi skundu, kuriuo pateikiami *prima facie* įrodymai dėl žalos pavojaus;
- (15) tyrimo metu Komisija turėtų atsižvelgti į konkurenciją iškraipančias praktikas atitinkamame kontekste. Atsižvelgiant į galimų praktikų įvairovę, tam tikrais atvejais praktika ir jos poveikis galėtų apsiriboti oro transporto tarp dviejų miestų veikla, o kitais atvejais galėtų būti tikslinga atsižvelgti į praktiką ir jos poveikį platesniame oro transporto tinkle;
- (16) svarbu užtikrinti, kad tyrimas galėtų būti išplėstas įtraukiant kuo daugiau susijusių elementų. Šiuo tikslu Komisijai turėtų būti suteikta galimybė vykdyti tyrimus trečiojoje šalyje, esant atitinkamų trečiosios šalies subjektų sutikimui ir jei tos trečiosios šalys neprieštarauja. Dėl tų pačių priežasčių ir tuo pačiu tikslu valstybės narės turėtų būti įpareigosios pagal savo išgales padėti Komisijai. Komisija turėtų užbaigti tyrimą remdamasi geriausiais turimais įrodymais;
- (17) tyrimo metu Komisija galėtų apsvarstyti, ar konkurenciją iškraipančia praktika taip pat pažeidžiamas tarptautinis oro transporto ar oro susisiekimo paslaugų susitarimas arba bet kuris kitas susitarimas, į kurį įtrauktos nuostatos dėl oro transporto paslaugų, kurio susitariančiąja šalimi yra Sąjunga. Tuo atveju Komisija galėtų laikytis nuomonės, kad konkurenciją iškraipančios praktikos, kuria taip pat pažeidžiamas tarptautinis oro transporto ar oro susisiekimo paslaugų susitarimas arba bet kuris kitas susitarimas, į kurį įtrauktos nuostatos dėl oro transporto paslaugų, kurio susitariančiąja šalimi yra Sąjunga, klausimas būtų tinkamiau išsprendžiamas taikant tuo susitarimu nustatytas ginčų sprendimo procedūras. Tokiu atveju Komisija turėtų turėti teisę sustabdyti pagal šį reglamentą inicijuotą tyrimą. Jeigu taikant tarptautiniu oro transporto ar oro susisiekimo paslaugų susitarimu arba bet kuriuo kitu susitarimu, į kurį įtrauktos nuostatos dėl oro transporto paslaugų, kurio susitariančiąja šalimi yra Sąjunga, nustatytas ginčų sprendimo procedūras nepavyksta pakankamai ištaisyti padėties, Komisija turėtų turėti galimybę atnaujinti tyrimą;
- (18) aviacijos susitarimais ir šiuo reglamentu turėtų būti sudarytos palankesnės sąlygos dialogui su atitinkamomis trečiosiomis šalimis, kad būtų veiksmingai išspręsti ginčai ir atkurta sąžininga konkurencija. Kai Komisijos atliekamas tyrimas yra susijęs su veikla, kuriai taikomas su trečiąja šalimi sudarytas oro transporto ar oro susisiekimo paslaugų susitarimas arba bet kuris kitas susitarimas, į kurį įtrauktos nuostatos dėl oro transporto paslaugų, kurio susitariančiąja šalimi Sąjunga nėra, turėtų būti užtikrinta, kad Komisija imtųsi veiksmų gavusi visą informaciją apie procedūras, kurias pagal tokį susitarimą ketina atlikti arba atlieka atitinkama valstybė narė ir kurios susijusios su atveju, dėl kurio Komisija atlieka tyrimą. Todėl valstybės narės turėtų būti įpareigosios deramai informuoti Komisiją. Tokiu atveju visos atitinkamos valstybės narės turėtų turėti teisę pranešti Komisijai apie savo ketinimą konkurenciją iškraipančios praktikos klausimą spręsti tik taikant ginčų sprendimo procedūras, nustatytas atitinkamuose jų su trečiąja šalimi sudarytuose oro transporto ar oro susisiekimo paslaugų susitarimuose arba bet kuriuose kituose susitarimuose, į kuriuos įtrauktos nuostatos dėl oro transporto paslaugų, kurių susitariančiąja šalimi Sąjunga nėra. Jei visos atitinkamos valstybės narės praneša Komisijai ir nepareiškiama prieštaravimų, Komisija turėtų laikinai sustabdyti savo tyrimą;
- (19) jei atitinkamos valstybės narės ketina spręsti konkurenciją iškraipančios praktikos klausimą tik ginčų sprendimo procedūrai, taikytiną pagal oro transporto susitarimus, oro susisiekimo paslaugų susitarimus arba bet kurį kitą susitarimą, į kurį įtrauktos nuostatos dėl oro transporto paslaugų, kuriuos jos sudarė su atitinkama trečiąja šalimi siekdamas įvykdyti savo įsipareigojimus pagal šiuos susitarimus, pagalba, valstybės narės turėtų stengtis sparčiai taikyti dvišales ginčų sprendimo procedūras ir šiuo atžvilgiu jos turėtų visapusiškai informuoti Komisiją. Jei konkurenciją iškraipanti praktika taikoma toliau ir Komisija atnaujina tyrimą, turėtų būti atsižvelgta į išvadas, padarytas taikant tokį oro transporto ar oro susisiekimo paslaugų susitarimą arba bet kurį kitą susitarimą, į kurį įtrauktos nuostatos dėl oro transporto paslaugų, siekiant užtikrinti, kad sąžininga konkurencija būtų atkurta kuo įmanoma greičiau;
- (20) turėtų būti atsižvelgta į išvadas, padarytas taikant tarptautiniu oro transporto ar oro susisiekimo paslaugų susitarimu arba bet kuriuo kitu susitarimu, į kurį įtrauktos nuostatos dėl oro transporto paslaugų, kurio susitariančiąja šalimi yra Sąjunga arba valstybė narė, nustatytas ginčų sprendimo procedūras;

- (21) dėl priežasčių, susijusių su administraciniu veiksmingumu, ir atsižvelgiant į galimą procedūros nutraukimą nenustatant priemonių, turėtų būti įmanoma sustabdyti procedūros vykdymą, jei atitinkama trečioji šalis arba trečiosios šalies subjektas ėmėsi ryžtingų veiksmų pašalinti atitinkamą konkurenciją iškraipančią praktiką arba kilusią žalą ar žalos pavojų;
- (22) išvados dėl žalos arba žalos pavojaus atitinkamiems Sąjungos oro vežėjams turėtų atspindėti realų padėties vertinimą ir todėl turėtų būti grindžiamos visais svarbiais veiksniais, visų pirma susijusiais su tų oro vežėjų padėtimi ir bendra oro transporto rinkos, kuriai padarytas poveikis, padėtimi;
- (23) būtina nustatyti sąlygas, kuriomis procedūros turėtų būti užbaigiamos, nustatant kompensacines priemones arba jų nenustatant;
- (24) kompensacinėmis priemonėmis, taikomomis dėl konkurenciją iškraipančių praktikų, siekiama kompensuoti žalą, kuri padaryta dėl tų praktikų. Todėl tos priemonės turėtų būti finansinės prievolės arba kitos išmatuojama pinigine verte turinčios priemonės, kuriomis galima užtikrinti tokį patį poveikį. Laikantis proporcingumo principo, bet kokios rūšies priemonės turėtų būti tik tokios, kokios būtinos nustatyti žalai kompensuoti. Kompensacine priemone turėtų būti atsižvelgta į tinkamą Sąjungos oro rinkos veikimą, o ją taikant nei vienam oro vežėjui ar oro vežėjų grupei neturėtų būti suteiktas nepagrįstas pranašumas;
- (25) šiuo reglamentu nesiekama nustatyti jokių standartų trečiosios šalies oro vežėjams, pavyzdžiui, subsidijų atžvilgiu, nustatant griežtesnes pareigas nei tos, kurios taikomos Sąjungos vežėjams;
- (26) pagal šį reglamentą nagrinėjami atvejai ir jų galimas poveikis valstybėms narėms galėtų skirtis priklausomai nuo aplinkybių. Todėl turėtų būti galima taikyti kompensacines priemones, atsižvelgiant į atvejį, vienam ar keliems trečiosios šalies oro vežėjams, konkrečiai geografinei vietai ar konkretų laikotarpį arba nustatyti datą ateityje, nuo kurios jos turėtų būti taikomos;
- (27) kompensacinėmis priemonėmis neturėtų būti sustabdytos ar apribotos skrydžių teisės, kurias valstybė narė suteikė trečiajai šaliai;
- (28) laikantis to paties proporcingumo principo, konkurenciją iškraipančių praktikų atžvilgiu taikomos kompensacinės priemonės turėtų galioti tik tiek laiko ir tokiu mastu, kuris būtinas atsižvelgiant į tokią praktiką ir padarytą žalą. Todėl, kai tai būtina dėl susidariusių aplinkybių, turėtų būti numatyta atlikti peržiūrą;
- (29) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011 ⁽⁶⁾;
- (30) Komisija turėtų reguliariai informuoti Europos Parlamentą ir Tarybą apie šio reglamento įgyvendinimą, teikdama ataskaitas. Tose ataskaitose turėtų būti pateikta informacija apie kompensacinių priemonių taikymą, tyrimų nutraukimą nenustatant kompensacinių priemonių, kompensacinių priemonių peržiūras ir bendradarbiavimą su valstybėmis narėmis, suinteresuotosiomis šalimis ir trečiosiomis šalimis. Tos ataskaitos turėtų būti rengiamos ir su jomis dirbama užtikrinant tinkamą konfidencialumo lygį;
- (31) kadangi šio reglamento tikslo, t. y. visiems Sąjungos vežėjams užtikrinti vienodais kriterijais ir procedūromis grindžiamą vienodą veiksmingą apsaugą nuo žalos, kurią vienam ar keliems Sąjungos oro vežėjams daro trečiųjų šalių arba trečiųjų šalių subjektų taikomos konkurenciją iškraipančios praktikos, arba žalos pavojaus, valstybės narės negali deramai pasiekti, o to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;
- (32) šiuo reglamentu pakeičiamas Reglamentas (EB) Nr. 868/2004, todėl tas reglamentas turėtų būti panaikintas,

⁽⁶⁾ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

1. Šiame reglamente nustatomos taisyklės dėl Komisijos tyrimų vykdymo ir kompensacinių priemonių, susijusių su Sąjungos oro vežėjų ir trečiųjų šalių oro vežėjų tarpusavio konkurenciją iškraipančiomis praktikomis, kurios daro žalą Sąjungos oro vežėjams arba kelia žalos pavojų, nustatymo.
2. Šis reglamentas taikomas nedarant poveikio Reglamento (EEB) Nr. 95/93 12 straipsniui ir Direktyvos 96/67/EB 20 straipsniui.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamos šios terminų apibrėžtys:

- 1) oro vežėjas – oro vežėjas, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1008/2008 (7);
- 2) oro transporto paslauga – skrydis arba skrydžių serija keleiviams, paštui arba kroviniams vežti už atlygį arba samdos pagrindais;
- 3) suinteresuotoji šalis – fizinis ar juridinis asmuo arba savo teisinį subjektiškumą turinti ar jo neturinti oficiali įstaiga, galintis (-i) būti labai suinteresuotu (-a) procedūros baigtimi, įskaitant oro vežėjus, bet jais neapsiribojant;
- 4) atitinkama valstybė narė – valstybė narė:
  - a) kuri atitinkamiems Sąjungos oro vežėjams išdavė licenciją oro susisiekimui vykdyti pagal Reglamentą (EB) Nr. 1008/2008 arba
  - b) pagal kurios su atitinkama trečiąja šalimi sudarytą oro transporto susitarimą, oro susisiekimo paslaugų susitarimą ar bet kurį susitarimą, į kurį įtrauktos nuostatos dėl oro transporto paslaugų, atitinkami Sąjungos oro vežėjai vykdo veiklą;
- 5) trečiosios šalies subjektas – pelno siekiantis ar nesiekiantis fizinis ar juridinis asmuo arba savo teisinį subjektiškumą turinti ar jo neturinti oficiali įstaiga, kuris (-i) priklauso trečiosios šalies jurisdikcijai, yra kontroliuojamas (-a) arba nekontroliuojamas (-a) trečiosios šalies Vyriausybės ir yra tiesiogiai ar netiesiogiai susijęs (-usi) su oro transporto paslaugomis ar susijusiomis paslaugomis arba su infrastruktūros ar paslaugų, naudojamų oro transporto paslaugoms ar susijusioms paslaugoms teikti, teikimu;
- 6) konkurenciją iškraipančios praktikos – diskriminacija ir subsidijos;
- 7) žalos pavojus – pavojus, kurio peraugimas į žalą yra aiškiai numatomas, labai tikėtinas bei gresiantis ir kuris be nepagrįstos abejonės gali būti siejamas su trečiosios šalies arba trečiosios šalies subjekto veiksmu ar sprendimu;
- 8) diskriminacija – objektyvaus pagrindo neturinti bet kokio pobūdžio diferenciacija, susijusi su prekių ar paslaugų, įskaitant viešąsias paslaugas, kuriomis naudojamos oro transporto paslaugoms teikti, tiekimu ar teikimu arba su tvarka, kurią toms prekėms ar paslaugoms taiko su tokių paslaugų teikimu susijusios valdžios institucijos, įskaitant praktikas, susijusias su oro navigacija arba oro uosto patalpomis ir paslaugomis, kuru, antžeminėmis paslaugomis, saugumu, kompiuterinėmis rezervavimo sistemomis, laiko tarpinių paskirstymu, mokesčiais ir oro transporto paslaugoms teikti reikalingų kitų patalpų ar paslaugų naudojimu;

(7) 2008 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1008/2008 dėl oro susisiekimo paslaugų teikimo Bendrijoje bendrųjų taisyklių (OL L 293, 2008 10 31, p. 3).

- 9) subsidija – finansinis įnašas:
- a) kurių trečiosios šalies Vyriausybė ar kita trečiosios šalies viešojo organizacija suteikia bet kuria iš šių formų:
    - i) Vyriausybė ar kita viešojo organizacija vykdo praktiką, susijusią su tiesioginiu lėšų pervedimu, galimu tiesioginiu lėšų arba išpareigojimų perleidimu (pavyzdžiui, dotacijomis, paskolomis, įnašu į kapitalą, paskolų garantijomis, veiklos nuostolių kompensavimu arba valdžios institucijų nustatytų finansinių įpareigojimų kompensacija);
    - ii) Vyriausybės ar kitos viešosios organizacijos pajamos, kurios kitu atveju būtų gautos, nurašomos ar nesurenkamos (pavyzdžiui, taikant palankesnę apmokestinimo tvarką arba fiskalines paskatas, tokias kaip mokesčių kreditai);
    - iii) Vyriausybė ar kita viešojo organizacija, įskaitant valstybės kontroliuojamas įmones, tiekia prekes ar teikia paslaugas arba perka prekes ar paslaugas;
    - iv) Vyriausybė ar kita viešojo organizacija skiria lėšų finansavimo mechanizmui arba patiki ar nurodo privačiai įstaigai vykdyti vieną ar kelias iš i, ii ir iii punktuose nurodytų tipų funkcijas, kurios paprastai būtų suteiktos Vyriausybei ir kurių vykdymas praktiškai iš esmės nesiskiria nuo praktikų, kurios paprastai taikomos Vyriausybės;
  - b) kuris suteikia naudos ir
  - c) kuris pagal įstatymus ar faktiškai apsiriboja subjektu ar pramonės šaka arba subjektų ar pramonės šakų grupe, kurie priklauso subsidiją teikiančios institucijos jurisdikcijai;
- 10) Sąjungos oro vežėjas – oro vežėjas, turintis galiojančią licenciją oro susisiekimui vykdyti, išduotą valstybės narės pagal Reglamentą (EB) Nr. 1008/2008;
- 11) atitinkamas Sąjungos oro vežėjas – oro vežėjas, kuriam, kaip įtariama, padaryta žala arba yra sukeltas žalos pavojus pagal 4 straipsnio 1 dalies b punktą.

3 straipsnis

Sąjungos interesas

1. Sąjungos interesą 13 straipsnio 2 dalies b punkto tikslu nustato Komisija, remdamasi visų įvairių interesų, kurie kaip visuma yra svarbūs konkrečioje situacijoje, vertinimu. Nustatant Sąjungos interesą pirmenybė teikiama poreikiui apsaugoti vartotojų interesus ir išlaikyti aukšto lygio susisiekimą keleiviams ir Sąjungai. Visos aviacijos grandinės kontekste Komisija taip pat gali atsižvelgti į atitinkamus socialinius veiksnius. Komisija taip pat atsižvelgia į poreikį pašalinti konkurenciją iškraipiančią praktiką, siekdama atkurti veiksmingą ir sąžiningą konkurenciją, ir išvengti bet kokio vidaus rinkos iškraipymo.
2. Sąjungos interesas nustatomas remiantis Komisijos atlikta ekonomine analize. Komisija grindžia tą analizę informacija, surinkta iš suinteresuotųjų šalių. Nustatydama Sąjungos interesą Komisija taip pat siekia gauti bet kokios kitos aktualios informacijos, kurią ji mano esant būtina, ir visų pirma atsižvelgia į veiksnius, išdėstytus 12 straipsnio 1 dalyje. Į informaciją atsižvelgiama tik tada, jeigu ji yra paremta faktiniais įrodymais, pagrindžiančiais jos tikrumą.
3. Sąjungos interesas 13 straipsnio 2 dalies b punkto tikslu nustatomas tik tuo atveju, jei visoms suinteresuotosioms šalims buvo suteikta galimybė pranešti apie save, raštu pateikti savo nuomones, pateikti informaciją Komisijai arba pateikti prašymą, kad Komisija jas išklausytų, laikantis 4 straipsnio 8 dalies b punkte nurodytų terminų. Prašymuose išklausyti nurodomos priežastys, susijusios su Sąjungos interesu, dėl kurių šalys norėtų būti išklausytos.
4. Šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytos suinteresuotosios šalys gali prašyti, kad joms būtų pateikti faktai ir argumentai, kurių pagrindu veikiausiai bus priimti sprendimai. Tokia informacija pateikiama tiek, kiek įmanoma, laikantis 8 straipsnio, ir nedarant poveikio vėlesniems Komisijos priimamiems sprendimams.
5. 2 dalyje nurodyta ekonominė analizė informaciniais tikslais perduodama Europos Parlamentui ir Tarybai.

II SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS DĖL PROCEDŪROS

4 straipsnis

Procedūros inicijavimas

1. Tyrimas inicijuojamas gavus valstybės narės, vieno ar kelių Sąjungos oro vežėjų arba Sąjungos oro vežėjų asociacijos raštišką skundą arba pačios Komisijos iniciatyva, jei turima *prima facie* įrodymų dėl visų šių aplinkybių egzistavimo:

- a) trečioji šalis arba trečiosios šalies subjektas taiko konkurenciją iškraipantią praktiką;
- b) žala arba žalos pavojus vienam ar keliems Sąjungos oro vežėjams ir
- c) priežastinis ryšys tarp įtariamos praktikos ir įtariamos žalos ar žalos pavojaus.

2. Gavusi skundą pagal 1 dalį, Komisija informuoja visas valstybes nares.

3. Komisija laiku išnagrinėja skunde pateiktų arba jos turimų elementų tikslumą ir tinkamumą, siekdama nustatyti, ar yra pakankamai įrodymų, kuriais remiantis pagal 1 dalį būtų galima inicijuoti tyrimą.

4. Komisija nusprendžia neinicijuoti tyrimo, jei skunde išdėstyti faktai nekelia sisteminės problemos ir nedaro reikšmingo poveikio vienam ar keliems Sąjungos oro vežėjams.

5. Jeigu Komisija nusprendžia neinicijuoti tyrimo, ji apie tai informuoja skundo pateikėją ir visas valstybes nares. Informacija apima sprendimo priežastis. Ši informacija laikantis 17 straipsnio taip pat perduodama Europos Parlamentui.

6. Jeigu pateiktų įrodymų 1 dalies tikslais nepakanka, apie tokią įrodymų stoką Komisija skundo pateikėją informuoja per 60 dienų nuo skundo pateikimo dienos. Skundo pateikėjui suteikiamos 45 dienos papildomiems įrodymams pateikti. Jei skundo pateikėjas per tą laikotarpį papildomų įrodymų nepateikia, Komisija gali nuspręsti neinicijuoti tyrimo.

7. Atsižvelgiant į 4 ir 6 dalis, Komisija dėl tyrimo inicijavimo pagal 1 dalį nusprendžia per ne ilgesnį kaip penkių mėnesių nuo skundo pateikimo dienos laikotarpį.

8. Atsižvelgiant į 4 dalį, jei Komisija mano, kad esama pakankamai įrodymų, kuriais remiantis būtų galima inicijuoti tyrimą, Komisija imasi šių priemonių:

- a) inicijuoja procedūrą ir apie tai praneša valstybėms narėms ir Europos Parlamentui;
- b) paskelbia skelbimą *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*; skelbime pranešama apie tyrimo inicijavimą, nurodoma tyrimo apimtis, trečioji šalis ar trečiosios šalies subjektas, kuri (-is), kaip įtariama, taiko konkurenciją iškraipantią praktiką ir įtariama žala ar žalos pavojus, atitinkami Sąjungos oro vežėjai bei nurodomas laikotarpis, per kurį suinteresuotosios šalys gali pranešti apie save, pateikti savo nuomonę raštu, pateikti informacijos arba pateikti prašymą, kad Komisija jas išklaustytų. Tas laikotarpis apima bent 30 dienų;
- c) oficialiai praneša atitinkamos trečiosios šalies ir trečiosios šalies subjekto atstovams apie tyrimo inicijavimą;
- d) praneša skundo pateikėjui ir 16 straipsnyje numatytam komitetui apie tyrimo inicijavimą.

9. Jei skundas atsiimamas tyrimo dar neinicijavus, laikoma, kad skundas nepateiktas. Tai nedaro poveikio Komisijos teisei inicijuoti tyrimą savo iniciatyva pagal 1 dalį.

5 straipsnis

Tyrimas

1. Inicijavus procedūrą, Komisija pradeda tyrimą.
2. Tyrimo tikslas – nustatyti, ar konkurenciją iškraipanti praktika, kurią taiko trečioji šalis arba trečiosios šalies subjektas, padarė žalą ar sukėlė žalos pavojų atitinkamiems Sąjungos oro vežėjams.
3. Jei šio straipsnio 2 dalyje nurodyto tyrimo metu Komisija randa įrodymų, kad praktika gali daryti neigiamą poveikį tam tikro regiono, valstybės narės ar valstybių narių grupės, taigi keleivių, susisiekimui oru, į tuos įrodymus atsižvelgiama nustatant Sąjungos interesą, kaip nurodyta 3 straipsnyje.
4. Komisija prašo visos, jos manymu, tyrimui atlikti būtinos informacijos ir patikrina iš atitinkamų Sąjungos oro vežėjų arba atitinkamos trečiosios šalies, suinteresuotosios šalies arba trečiosios šalies subjekto gautos arba surinktos informacijos tikslumą.
5. Kai pagal 4 dalį pateikta informacija yra neišsami, į ją atsižvelgiama su sąlyga, kad ji nėra nei neteisinga, nei klaidinanti.
6. Jeigu įrodymai arba informacija nepriimami, juos pateikusiai šaliai nedelsiant pranešamos to priežastys ir sudaroma galimybė pateikti tolesnius paaiškinimus per nurodytą laikotarpį.
7. Komisija gali prašyti, kad atitinkamos valstybės narės padėtų jai atlikti tyrimą. Visų pirma, gavusios Komisijos prašymą, jos imasi būtinų priemonių, kad teikdamos aktualią ir turimą informaciją padėtų Komisijai atlikti tyrimą. Gavusios Komisijos prašymą valstybės narės stengiasi prisidėti prie atitinkamo patikrinimo ir analizių.
8. Jei būtina, Komisija tyrimus gali atlikti trečiosios šalies teritorijoje, jeigu atitinkamas trečiosios šalies subjektas yra davęs savo sutikimą ir trečiosios šalies Vyriausybei apie tai oficialiai pranešta ir ji nepareišė jokių prieštaravimų.
9. Šalys, kurios apie save pranešė per skelbime apie tyrimo inicijavimą nustatytus laikotarpius, išklausomos, jeigu jos pateikė prašymą jas išklausti, kuriame nurodyta, kad jos yra suinteresuotosios šalys.
10. Skundo pateikėjai, suinteresuotosios šalys, valstybės narės ir atitinkamos trečiosios šalies arba trečiosios šalies subjekto atstovai gali susipažinti su visa Komisijai pateikta informacija, išskyrus vidaus dokumentus, skirtus naudoti Komisijai bei Sąjungos ir atitinkamų valstybių narių administracijoms, jeigu tokia informacija nėra konfidenciali, kaip apibrėžta 8 straipsnyje, ir su sąlyga, kad Komisijai jie pateikė raštišką prašymą.

6 straipsnis

Sustabdymas

1. Komisija gali sustabdyti tyrimą, jeigu atrodo tikslingiau konkurenciją iškraipiančios praktikos klausimą spręsti tik pagal ginčų sprendimo procedūras, nustatytas taikytiname oro transporto ar oro susisiekimo paslaugų susitarime, kurio susitariančiąja šalimi yra Sąjunga, arba bet kuriame kitame susitarime, į kurį įtrauktos nuostatos dėl oro transporto paslaugų ir kurio susitariančiąja šalimi yra Sąjunga. Komisija praneša valstybėms narėms apie tyrimo sustabdymą.

Komisija gali atnaujinti tyrimą bet kuriuo iš šių atvejų:

- a) pagal taikytiną oro transporto ar oro susisiekimo paslaugų susitarimą arba bet kurį kitą susitarimą, į kurį įtrauktos nuostatos dėl oro transporto paslaugų, atliekamos procedūros metu padaryta išvada, kad esama kitos susitarimo šalies ar šalių pažeidimo, kuri tapo galutinė bei privaloma tokiai kitai šaliai arba šalims, tačiau taisomųjų veiksmų nebuvo imtasi nedelsiant arba per pagal atitinkamas procedūras nustatytą laikotarpį;
- b) konkurenciją iškraipanti praktika nebuvo pašalinta per 12 mėnesių nuo tyrimo sustabdymo dienos.

2. Komisija sustabdo tyrimą, jei per 15 dienų nuo pranešimo apie tyrimo inicijavimą dienos:
  - a) 2 straipsnio 4 punkto b papunktyje nurodytos visos atitinkamos valstybės narės pranešė Komisijai apie savo ketinimą spręsti konkurenciją iškraipiančios praktikos klausimą tik pagal ginčų sprendimo procedūras, taikytinas pagal su atitinkama trečiąja šalimi jų sudarytą oro transporto ar oro susisiekimo paslaugų susitarimą arba bet kurį kitą susitarimą, į kurį įtrauktos nuostatos dėl oro transporto paslaugų, ir
  - b) nė viena iš 2 straipsnio 4 punkto a papunktyje nurodytų atitinkamų valstybių narių nepareišė prieštaravimų.

Tokiais sustabdymo atvejais taikomos 7 straipsnio 1 ir 2 dalys.

3. Komisija gali atnaujinti tyrimą bet kuriuo iš šių atvejų:
  - a) 2 straipsnio 4 punkto b papunktyje nurodytos atitinkamos valstybės narės per tris mėnesius nuo 2 dalies a punkte nurodyto pranešimo pateikimo dienos neinicijavo ginčų sprendimo procedūros pagal atitinkamą tarptautinį susitarimą;
  - b) 2 straipsnio 4 punkto b papunktyje nurodytos atitinkamos valstybės narės praneša Komisijai, kad šio straipsnio 2 dalyje nurodytų ginčų sprendimo procedūrų rezultato vykdymas nebuvo užtikrintas tinkamai ir sparčiai;
  - c) visos atitinkamos valstybės narės paprašo Komisijos atnaujinti tyrimą;
  - d) Komisija padaro išvadą, kad konkurenciją iškraipanti praktika nebuvo pašalinta per 12 mėnesių nuo 2 dalies a punkte nurodyto atitinkamų valstybių narių pateikto pranešimo dienos;
  - e) 11 straipsnio 3 dalyje numatytais skubos atvejais, jei konkurenciją iškraipanti praktika nebuvo pašalinta per devynis mėnesius nuo 2 straipsnio 4 punkto b papunktyje nurodytų atitinkamų valstybių narių pateikto pranešimo, nurodyto šio straipsnio 2 dalies a punkte, dienos; atitinkamos valstybės narės prašymu tinkamai pagrįstais atvejais Komisija gali pratęsti tą laikotarpį ne daugiau kaip trimis mėnesiais.

7 straipsnis

Bendradarbiavimas su valstybėmis narėmis, kai atliekama procedūra yra susijusi su atvejais, kuriems taikomas III skyrius

1. Atitinkama valstybė narė informuoja Komisiją apie visus atitinkamus susitikimus, kuriuos numatyta surengti pagal su atitinkama trečiąja šalimi sudarytą oro transporto ar oro susisiekimo paslaugų susitarimą arba nuostatą dėl oro transporto paslaugų, įtrauktą į bet kurį kitą susitarimą, sudarytą su atitinkama trečiąja šalimi, kad būtų aptarta problema, dėl kurios atliekamas tyrimas. Atitinkama valstybė narė pateikia Komisijai darbotvarkę ir visą aktualią informaciją, kuri leistų suprasti temas, kurias ketinama aptarti tuose susitikimuose.
2. Atitinkama valstybė narė informuoja Komisiją apie bet kokią atliekamą ginčų sprendimo procedūrą, numatytą pagal su atitinkama trečiąja šalimi sudarytą oro transporto ar oro susisiekimo paslaugų susitarimą arba nuostatą dėl oro transporto paslaugų, įtrauktą į bet kurį kitą susitarimą, ir, kai tinkama, pakviečia Komisiją dalyvauti tose procedūrose. Komisija gali prašyti atitinkamos valstybės narės pateikti papildomos informacijos.

8 straipsnis

Konfidencialumas

1. Komisija, jei tai yra pagrįsta, bet kokią informaciją, kuri savo pobūdžiu yra konfidenciali, įskaitant, tačiau vien tuo neapsiribojant, informaciją, kurios atskleidimas suteiktų ženklų konkurencinį pranašumą konkurentui arba turėtų ženklių neigiamų pasekmių informaciją suteikusiam asmeniui ar asmeniui, iš kurio informaciją suteikęs asmuo gavo informaciją, arba kurią tyrime dalyvaujančios šalys suteikia konfidencialiai, laiko konfidencialia.
2. Suinteresuotosios šalys, teikiančios konfidencialią informaciją, privalo pateikti nekonfidencialias tokios informacijos santraukas. Tos santraukos turi būti pakankamai išsamios, kad būtų galima tinkamai suprasti konfidencialiai pateiktos informacijos esmę. Išskirtinėmis aplinkybėmis suinteresuotosios šalys gali nurodyti, kad konfidencialios informacijos santraukos negali būti parengtos. Tokiomis išskirtinėmis aplinkybėmis turi būti pateiktas pareiškimas, kuriame išdėstomos priežastys, dėl kurių neįmanoma pateikti santraukos.

3. Pagal šį reglamentą gauta informacija naudojama tik tuo tikslu, kuriuo buvo prašyta ją pateikti. Ši dalis netrukdo naudotis informacija, gauta atlikus vieną tyrimą, siekiant pagal šį reglamentą inicijuoti kitą tyrimą.
4. Komisija ir valstybės narės, įskaitant jų atitinkamus pareigūnus, neatskleidžia pagal šį reglamentą gautos konfidencialaus pobūdžio informacijos ar tyrime dalyvaujančios šalies konfidencialiai suteiktos informacijos, jei tokią informaciją pateikusi šalis nėra davusi konkretaus leidimo. Informacija, kuria tarpusavyje keičiasi Komisija ir valstybės narės, arba vidaus naudojimo dokumentai, kuriuos parengia Sąjungos arba valstybių narių institucijos, negali būti atskleidžiami, išskyrus atvejus, kai tai aiškiai numatyta šiame reglamente.
5. Jei paaiškėja, kad prašymas dėl konfidencialumo yra nepagrįstas ir jei informaciją suteikęs asmuo nenori informacijos viešai skelbti arba leisti ją atskleisti apibendrinta ar sutrumpinta forma, į atitinkamą informaciją gali būti neatsižvelgiama.
6. Šis straipsnis netrukdo Sąjungos institucijoms atskleisti bendro pobūdžio informacijos, visų pirma atskleisti motyvų, kuriais grindžiami pagal šį reglamentą priimami sprendimai, arba atskleisti įrodymų, kuriais Sąjungos institucijos rėmėsi, jeigu tuos motyvus būtina paaiškinti nagrinėjant bylą teisme. Atskleidžiant tokią informaciją reikia atsižvelgti į teisėtą atitinkamų šalių interesą, kad jų komercinės arba valstybinės paslaptys nebūtų atskleistos.
7. Valstybės narės imasi visų būtinų ir tinkamų priemonių, skirtų užtikrinti informacijos, kuri yra aktuali šio reglamento taikymui, konfidencialumą, su sąlyga, kad jos atitinka reglamento nuostatas.

9 straipsnis

Išvadų pagrindas nebendradarbiavimo atveju

Kai atsisakoma suteikti galimybę susipažinti su būtina informacija ar ji kitaip nepateikiama per šiame reglamente numatytus laikotarpius arba kai ženkliai trukdoma tyrimui, laikinos arba galutinės išvados, teigiamos ar neigiamos, gali būti padaromos remiantis turimais faktais ir įrodymais. Kai Komisija nustato, kad buvo pateikta neteisinga arba klaidinanti informacija, į tokią informaciją neatsižvelgiama.

10 straipsnis

Atskleidimas

1. Atitinkamai trečiajai šaliai, trečiosios šalies subjektui ir trečiosios šalies oro vežėjui, taip pat skundo pateikėjui, suinteresuotosioms šalims, valstybėms narėms ir atitinkamiems Sąjungos oro vežėjams Komisija atskleidžia esminius faktus ir argumentus, kuriais remiantis ji ketina nustatyti kompensacines priemones arba nutraukti procedūrą nenustatant kompensacinių priemonių, ne vėliau kaip likus vienam mėnesiui iki 16 straipsnyje nurodyto komiteto sušaukimo pagal 13 straipsnio 2 dalį arba 14 straipsnio 1 dalį.
2. 1 dalyje nurodytas atskleidimas nedaro poveikio jokiam vėlesniam sprendimui, kurį gali priimti Komisija. Kai Komisija ketina priimti tokį sprendimą remdamasi papildomais ar kitokiais faktais ir argumentais, jie atskleidžiami kuo įmanoma greičiau.
3. Į papildomą informaciją, pateiktą po atskleidimo, atsižvelgiama tik tuo atveju, jei ji gauta per laikotarpį, kurį Komisija turi nustatyti kiekvienu atskiru atveju ir kuris yra ne trumpesnis nei 14 dienų, deramai atsižvelgus į klausimo skubą. Jei yra būtinas papildomas galutinis atskleidimas, gali būti nustatytas trumpesnis laikotarpis.

11 straipsnis

Procedūros trukmė ir sustabdymas

1. Procedūra užbaigiama per 20 mėnesių. Tas laikotarpis gali būti pratęstas tinkamai pagrįstais atvejais. Kai procedūra sustabdoma, kaip nustatyta 4 dalyje, tas sustabdymo laikotarpis neįskaičiuojamas į procedūros trukmę.

2. Tyrimas užbaigiamas per 12 mėnesių. Tas laikotarpis gali būti pratęstas tinkamai pagrįstais atvejais. Kai tyrimas sustabdomas, kaip nustatyta 6 straipsnyje, tas sustabdymo laikotarpis neįskaičiuojamas į tyrimo trukmę. Kai tyrimo laikotarpis pratęsiamas, pratęsimo laikotarpio trukmė pridedama prie bendros procedūros trukmės, nustatytos šio straipsnio 1 dalyje.
3. Skubos atveju, t. y. tais atvejais, kai skundo pateikėjui ar suinteresuotosioms šalims pateikus aiškius įrodymus Sąjungos oro vežėjams padaryta žala galėtų būti nepataisoma, procedūra gali būti sutrumpinta iki devynių mėnesių.
4. Komisija sustabdo procedūrą, jei atitinkama trečioji šalis arba trečiosios šalies subjektas ėmėsi ryžtingų veiksmų, kad būtų pašalinta konkurenciją iškraipanti praktika, arba žala ar žalos pavojus atitinkamiems Sąjungos oro vežėjams.
5. 4 dalyje nurodytais atvejais Komisija atnaujina procedūrą, jei konkurenciją iškraipanti praktika, žala arba žalos pavojus atitinkamiems Sąjungos oro vežėjams nepašalinami per pagrįstą, tačiau bet kuriuo atveju ne ilgesnį kaip šešių mėnesių laikotarpį.

III SKYRIUS

KONKURENCIJĄ IŠKRAIPANČIOS PRAKTIKOS

12 straipsnis

Žalos arba žalos pavojaus nustatymas

1. Nustatant žalą šio skyriaus tikslais, remiamasi įrodymais ir atsižvelgiama į svarbius veiksnius, visų pirma į:
    - a) atitinkamų Sąjungos oro vežėjų padėtį, visų pirma į šiuos aspektus: paslaugų teikimo dažnumą, pajėgumų naudojimą, poveikį tinklui, pardavimo apimtį, rinkos dalį, pelną, kapitalo grąžą, investicijas ir užimtumą;
    - b) bendrą padėtį oro transporto paslaugų rinkose, kurioms padarytas poveikis, visų pirma į kainų ar tarifų lygį, oro transporto paslaugų teikimo pajėgumus ir dažnumą arba tinklo naudojimą.
  2. Nustatant žalos pavojų remiamasi aiškiais įrodymais, o ne vien prielaidomis, spėjimais ar menkomis galimybėmis. Peraugimas į žalą turi būti aiškiai numatomas, labai tikėtinas ir gresiantis bei be jokios nepagrįstos abejonės gali būti siejamas su trečiosios šalies arba trečiosios šalies subjekto veiksmu arba sprendimu.
  3. Sprendžiant, ar esama žalos pavojaus, atsižvelgiama į tokius veiksnius, kaip:
    - a) numatoma atitinkamų Sąjungos oro vežėjų padėties raida, visų pirma kiek tai yra susiję su paslaugų teikimo dažnumu, pajėgumų naudojimu, poveikiu tinklui, pardavimo apimtimi, rinkos dalimi, pelnu, kapitalo grąža, investicijomis ir užimtumu;
    - b) numatoma bendros padėties oro transporto paslaugų rinkose, kurioms gali būti daromas poveikis, raida, visų pirma kiek tai yra susiję su kainų ar tarifų lygiu, pajėgumais ir oro transporto paslaugų teikimo dažnumu arba tinklo naudojimu.
- Nors nė vienas iš a ir b punktuose išvardytų veiksnių pats savaime nebūtinai yra lemiantis, apsvaistytų veiksnių visuma turi būti tokia, kad leistų padaryti išvadą, kad gresia tolesnė konkurenciją iškraipanti praktika ir kad nesiėmus veiksmų bus padaryta žala.
4. Komisija atrenka tiriamąjį laikotarpį, kuris apima, tačiau neapsiriboja laikotarpiu, kurio metu, kaip įtariama, buvo padaryta žala, ir nagrinėja atitinkamus įrodymus, susijusius su tuo laikotarpiu.
  5. Jeigu žalą arba žalos pavojų atitinkamiems Sąjungos oro vežėjams lemia kiti veiksniai nei konkurenciją iškraipanti praktika, jie nepriskirtini praktikai, dėl kurios atliekamas tyrimas, ir į juos neatsižvelgiama.

13 straipsnis

Nutraukimas nenustatant kompensacinių priemonių

1. Komisija nutraukia tyrimą nenustatydama kompensacinių priemonių, jei skundas atsiimamas, išskyrus atvejus, kai Komisija tęsia tyrimą savo iniciatyva.

2. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nutraukiamas tyrimas, atliekamas pagal 5 straipsnį, nenustatydamas kompensacinių priemonių, jei:

- a) Komisija padaro išvadą, kad nenustatytas bet kuris iš šių faktų:
  - i) trečiosios šalies arba trečiosios šalies subjekto taikomos konkurenciją iškraipiančios praktikos egzistavimas;
  - ii) žalos arba žalos pavojaus atitinkamiems Sąjungos oro vežėjams egzistavimas;
  - iii) priežastinio ryšio tarp žalos arba žalos pavojaus ir vertinamos praktikos egzistavimas;
- b) Komisija padaro išvadą, kad kompensacinių priemonių nustatymas pagal 14 straipsnį prieštarautų Sąjungos interesui;
- c) atitinkama trečioji šalis arba trečiosios šalies subjektas pašalino konkurenciją iškraipiančią praktiką arba
- d) atitinkama trečioji šalis arba trečiosios šalies subjektas pašalino žalą arba žalos pavojų atitinkamiems Sąjungos oro vežėjams.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 16 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

3. Prie sprendimo nutraukti tyrimą pagal 2 dalį pridedamas pareiškimas su išdėstytais tokio sprendimo priežastimis ir jis paskelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

14 straipsnis

Kompensacinės priemonės

1. Nedarant poveikio 13 straipsniui, Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos kompensacinės priemonės, jei pagal 5 straipsnį atlikus tyrimą nustatoma, kad konkurenciją iškraipanti praktika, kurią taiko trečioji šalis arba trečiosios šalies subjektas, padarė žalą atitinkamiems Sąjungos oro vežėjams.

Įgyvendinimo aktai, kuriais nustatomos šio straipsnio 3 dalies a punkte nurodytos kompensacinės priemonės, priimami laikantis 16 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Įgyvendinimo aktai, kuriais nustatomos šio straipsnio 3 dalies b punkte nurodytos kompensacinės priemonės, priimami laikantis 16 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytos nagrinėjimo procedūros.

2. Nedarant poveikio 13 straipsniui, Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, nustatančius kompensacines priemones, jei pagal 5 straipsnį atlikus tyrimą nustatoma, kad konkurenciją iškraipanti praktika, kurią taiko trečioji šalis arba trečiosios šalies subjektas, atitinkamiems Sąjungos oro vežėjams kelia žalos pavojų, vadovaujantis 12 straipsnio 2 ir 3 dalimis. Šios kompensacinės priemonės įsigalioja tik žalos pavojui peraugus į faktinę žalą.

Įgyvendinimo aktai, kuriais nustatomos šio straipsnio 3 dalies a punkte nurodytos kompensacinės priemonės, priimami laikantis 16 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Įgyvendinimo aktai, kuriais nustatomos šio straipsnio 3 dalies b punkte nurodytos kompensacinės priemonės, priimami laikantis 16 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytos nagrinėjimo procedūros.

3. 1 ir 2 dalyse nurodytos kompensacinės priemonės nustatomos trečiosios šalies oro vežėjams, kuriems yra naudinga konkurenciją iškraipanti praktika, ir jos gali būti vienos iš šių formų:

- a) finansinės prievolės;
- b) bet kokia lygiavertės ar mažesnės vertės veiklos priemonė, pavyzdžiui, lengvatų, dar neatliktų paslaugų arba kitų trečiosios šalies oro vežėjo teisių sustabdymas. Pirmenybė teikiama abipusėms veiklos priemonėms, jeigu jos neprieštaruja Sąjungos interesui arba nėra nesuderinamos su Sąjungos teise ar su tarptautiniais įsipareigojimais.

4. 1 ir 2 dalyse nurodytos kompensacinės priemonės negali viršyti to, kas būtina siekiant kompensuoti žalą atitinkamiems Sąjungos oro vežėjams. Šiuo tikslu tos kompensacinės priemonės gali būti taikomos tik konkrečiai geografiniai vietai arba tam tikrą laikotarpį.

5. Kompensacinėmis priemonėmis neturi būti sustabdytos arba apribotos skrydžių teisės, kurias valstybė narė suteikė trečiajai šaliai pagal su ta trečiaja šalimi sudarytą oro transporto susitarimą, oro susisiekimą paslaugų susitarimą arba nuostatą dėl oro transporto paslaugų, įtrauktą į bet kurį kitą susitarimą, sudarytą su ta trečiaja šalimi.
6. 1 ir 2 dalyse nurodytos kompensacinės priemonės neturi būti paskata Sąjungai arba atitinkamoms valstybėms narėms pažeisti su atitinkama trečiaja šalimi sudarytus oro transporto ar oro susisiekimą paslaugų susitarimus arba nuostatą dėl oro transporto paslaugų, įtrauktą į prekybos susitarimą arba bet kurį kitą susitarimą.
7. Prie sprendimo baigti tyrimą nustatant 1 ir 2 dalyse nurodytas kompensacines priemones pridedamas pareiškimas su išdėstytomis tokio sprendimo priežastimis ir jis paskelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

15 straipsnis

Kompensacinių priemonių peržiūra

1. 14 straipsnyje nurodytos kompensacinės priemonės galioja tik tiek laiko ir tokiu mastu, kuris būtinas atsižvelgiant į tai, ar konkurenciją iškraipanti praktika taikoma toliau, ir į padarytą žalą. Tuo tikslu taikoma šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nustatyta peržiūros procedūra. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai reguliariai teikia rašytines ataskaitas dėl kompensacinių priemonių veiksmingumo ir poveikio.
2. Kai tai būtina atsižvelgiant į aplinkybes, Komisijos ar skundo pateikėjo iniciatyva arba gavus motyvuotą atitinkamų valstybių narių, atitinkamos trečiosios šalies arba trečiosios šalies subjekto prašymą, poreikis toliau taikyti pirminės formos kompensacines priemones gali būti peržiūretas.
3. Atlikdama peržiūrą Komisija vertina, ar konkurenciją iškraipanti praktika tebetaikoma, ar žala vis dar egzistuoja ir ar esama tą praktiką ir žalą siejančio priežastinio ryšio.
4. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais atitinkamai panaikinamos, iš dalies pakeičiamos arba paliekamos galioti 14 straipsnyje nurodytos kompensacinės priemonės. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 16 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.
3. Jei komitetas nuomonės nepateikia, Komisija įgyvendinimo akto projekto nepriima ir taikoma Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa.

17 straipsnis

Ataskaita ir informacija

1. Komisija reguliariai teikia ataskaitas Europos Parlamentui ir Tarybai dėl šio reglamento taikymo ir įgyvendinimo. Tinkamai atsižvelgiant į konfidencialios informacijos apsaugą 8 straipsnio prasme, ataskaitoje pateikiama informacija apie kompensacinių priemonių taikymą, tyrimų nutraukimą nenustatant kompensacinių priemonių, kompensacinių priemonių peržiūras ir bendradarbiavimą su valstybėmis narėmis, suinteresuotosiomis šalimis ir trečiosiomis šalimis.
2. Europos Parlamentas ir Taryba gali pakviesti Komisiją pristatyti ir paaiškinti bet kokius klausimus, susijusius su šio reglamento taikymu.

18 straipsnis

Panaikinimas

Reglamentas (EB) Nr. 868/2004 panaikinamas. Nuorodos į panaikintą reglamentą laikomos nuorodomis į šį reglamentą.

19 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2019 m. balandžio 17 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

A. TAJANI

Tarybos vardu

Pirmininkas

G. CIAMBA

DIREKTYVOS

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA (ES) 2019/713

2019 m. balandžio 17 d.

dėl kovos su sukčiavimu negrynosiomis mokėjimo priemonėmis ir jų klastojimu, kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2001/413/TVR

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 83 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) sukčiavimas negrynosiomis mokėjimo priemonėmis ir jų klastojimas kelia grėsmę saugumui, nes yra organizuotų nusikaltėlių pajamų šaltinis ir todėl sudaro sąlygas kitai nusikalstamai veiklai, kaip antai terorizmui, prekybai narkotikais ir žmonėmis;
- (2) be to, sukčiavimas negrynosiomis mokėjimo priemonėmis ir jų klastojimas kliudo bendrajai skaitmeninei rinkai, nes mažina vartotojų pasitikėjimą ir padaro tiesioginių ekonominių nuostolių;
- (3) Tarybos pamatinis sprendimas 2001/413/TVR ⁽³⁾ turi būti atnaujintas ir papildytas siekiant įtraukti naujas nuostatas dėl nusikalstamų veikų, visų pirma turint mintyje kompiuterinį sukčiavimą, taip pat dėl sankcijų, prevencijos, pagalbos nukentėjusiesiems ir tarpvalstybinio bendradarbiavimo;
- (4) didelės valstybių narių įstatymų dėl sukčiavimo negrynosiomis mokėjimo priemonėmis ir jų klastojimo spragos ir skirtumai gali trukdyti užkirsti kelią tos rūšies nusikaltimams ir kitiems sunkiems ir organizuotiems nusikaltimams (susijusiems su tos rūšies nusikaltimais arba tokiems, kuriems tos rūšies nusikaltimais sudaromos sąlygos), juos nustatyti ir bausti už juos, taip pat apsunkina veiksmingą policijos ir teisminių bendradarbiavimą, sumažinant jo efektyvumą, o tai neigiamai atsiliepia saugumui;
- (5) sukčiavimui negrynosiomis mokėjimo priemonėmis ir jų klastojimui labai būdingas tarpvalstybinis aspektas, kuris tampa dar svarbesnis augant skaitmeniniam komponentui, todėl būtina imtis tolesnių veiksmų baudžiamosios teisės aktams kovos su sukčiavimu negrynosiomis mokėjimo priemonėmis ir jų klastojimu srityje suderinti;
- (6) pastaraisiais metais eksponentiškai augo skaitmeninė ekonomika, neatsiliko ir daugelio sričių inovacijų, įskaitant mokėjimo technologijas, sklaidą. Naujos mokėjimo technologijos apima naujų rūšių mokėjimo priemones, kurios suteikia naujų galimybių vartotojams ir įmonėms, tačiau sudaro ir daugiau galimybių sukčiauti. Taigi, atsižvelgiant į tų technologijų raidą, remiantis technologijų neutralumo požiūriu, būtina užtikrinti, kad teisinė sistema išliktų aktuali ir būtų atnaujinama;

⁽¹⁾ OL C 197, 2018 6 8, p. 24.

⁽²⁾ 2019 m. kovo 13 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2019 m. balandžio 9 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2001/413/TVR, skirtas kovai su sukčiavimu negrynosiomis mokėjimo priemonėmis ir jų klastojimu (OL L 149, 2001 6 2, p. 1).

- (7) Sukčiaujant ne tik finansuojamos nusikalstamos grupės, bet ir ribojamas bendrosios skaitmeninės rinkos vystymasis, o piliečiai ne taip noriai perka internetu;
- (8) siekiant užtikrinti, kad valstybės narės šią direktyvą taikytų nuosekliai ir kad kompetentingoms institucijoms būtų lengviau keistis informacija ir bendradarbiauti, svarbu nustatyti bendras kovos su sukčiavimu negrynosiomis mokėjimo priemonėmis ir jų klastojimu srities terminų apibrėžtis. Reikėtų apibrėžti naujų rūšių negrynasias mokėjimo priemones, kuriomis galima pervesti elektroninius pinigus ir virtualiąsias valiutas. Negrynujų mokėjimo priemonių apibrėžtimi turėtų būti pripažįstama, kad negrynoji mokėjimo priemonė gali būti sudaryta iš skirtingų kartu veikiančių elementų, pavyzdžiui, mobiliosios mokėjimo programėlės ir atitinkamos autorizacijos (pvz., slaptažodžio). Kai šioje direktyvoje naudojama negrynosios mokėjimo priemonės sąvoka, turėtų būti suprantama, kad ta priemonė suteikia galimybę priemonės turėtojui arba naudotojui faktiškai atlikti pinigų arba piniginės vertės pervedimą arba inicijuoti mokėjimo nurodymą. Pavyzdžiui, neteisėtas mobiliosios mokėjimo programėlės įgijimas be reikiamos autorizacijos neturėtų būti laikomas neteisėtu negrynosios mokėjimo priemonės įgijimu, kadangi ji faktiškai nesuteikia naudotojui galimybės pervesti pinigų ar piniginės vertės;
- (9) ši direktyva negrynosioms mokėjimo priemonėms taikoma tik tiek, kiek tai susiję su priemonės mokėjimo funkcija;
- (10) ši direktyva virtualiosioms valiutomis turėtų būti taikoma tik tiek, kiek jos gali būti įprastai naudojamos mokėjimams atlikti. Valstybės narės turėtų būti raginamos savo nacionalinėje teisėje užtikrinti, kad jų centrinių bankų ar kitų valdžios institucijų ateiityje išleidžiamoms virtualaus pobūdžio valiutomis būtų taikoma tokio paties lygio apsauga nuo sukčiavimo nusikalstamų veikų kaip ir negrynosioms mokėjimo priemonėms apskritai. Skaitmeninėms piniginiams, kuriomis sudaroma galimybė pervesti virtualiąsias valiutas, ši direktyva turėtų būti taikoma tokio paties mastu kaip negrynosioms mokėjimo priemonėms. Terminas „skaitmeninė atsiskaitymo priemonė“ apibrėžtimi turėtų būti pripažįstama, kad skaitmeninės piniginės, skirtos virtualiųjų valiutų pervedimui, gali turėti, tačiau nebūtinai turi, mokėjimo priemonės funkcijų, ir tai neturėtų išplėsti mokėjimo priemonės apibrėžties;
- (11) suklastotų sąskaitų faktūrų siuntimas tam, kad būtų galima gauti mokėjimo duomenis, šios direktyvos taikymo srityje turėtų būti laikomas mėginimu neteisėtai pasisavinti lėšas;
- (12) baudžiamąja teise suteikiant teisinę apsaugą pirmiausia toms mokėjimo priemonėms, kurioms taikoma speciali apsauga nuo padirbinėjimo ar neteisėto naudojimo, atitinkamos įstaigos skatinamos pasirūpinti, kad jų išduodamos mokėjimo priemonės turėtų tokią specialią apsaugą;
- (13) užtikrinant apsaugą nuo sukčiavimo negrynosiomis mokėjimo priemonėmis ir jų klastojimo labai svarbios veiksmingos ir efektyvios baudžiamosios teisės priemonės. Visų pirma būtinas bendras baudžiamosios teisės požiūris į nusikalstamų veiksmų sudedamuosius elementus, kurie padeda arba leidžia pasirengti faktiškai naudoti negrynasias mokėjimo priemones sukčiaujant. Tokie veiksmai kaip mokėjimo priemonių rinkimas ir laikymas turint ketinimą sukčiauti, pvz., vagiant duomenis, neteisėtai nuskaitant kortelės duomenis ar nukreipiant arba peradresuojant mokėjimo paslaugų gavėjus į netikras interneto svetaines, bei jų platinimas, pvz., parduodant kredito kortelių informaciją internete, patys savaime turėtų būti laikomi nusikalstamomis veikomis, nereikalaujant faktinio negrynujų mokėjimo priemonių naudojimo sukčiaujant. Taigi, tokiais nusikalstamais veiksmais turėtų būti laikomi atvejai, kai laikant, įgyjant ar platinant tokias mokėjimo priemones jos nebūtinai naudojamos sukčiaujant. Tačiau tais atvejais, kai šioje direktyvoje kriminalizuojamas laikymas arba turėjimas, neveikimas savaime neturėtų būti kriminalizuojamas. Šia direktyva neturėtų būti nustatomos sankcijos už teisėtą mokėjimo priemonės naudojimą, įskaitant naudojimą inovatyvioms mokėjimo paslaugoms teikti, kaip antai finansinių technologijų bendrovių paprastai siūlomoms paslaugoms, ir su tokių paslaugų teikimu susijusį naudojimą;
- (14) kalbant apie šioje direktyvoje nurodytas nusikalstamas veikas, visiems tų nusikalstamų veikų elementams taikoma tyčios samprata pagal nacionalinę teisę. Veiksmų tyčinį pobūdį, taip pat žinojimą arba tikslą, kurių reikalaujama kaip nusikalstamos veikos elemento, galima nustatyti remiantis objektyviomis, faktinėmis aplinkybėmis. Ši direktyva neturėtų būti taikoma nusikalstamoms veikoms, kurių atveju tyčia nebūtina;
- (15) šioje direktyvoje daroma nuoroda į tipiškus veiksmus, kaip antai sukčiavimas, klastojimas, vagystė ir neteisėtas pasisavinimas, kurie nacionalinėje teisėje buvo apibrėžti dar prieš prasidedant skaitmeninimo erai. Todėl į šios direktyvos taikymo sritį įtraukus nematerialiąsias mokėjimo priemones, reikia apibrėžti lygiaverčius veiksmus skaitmeninėje srityje, papildant ir sustiprinant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2013/40/ES (*). Neteisėtas nematerialiosios negrynosios mokėjimo priemonės įgijimas turėtų būti laikomas nusikalstama veika, bent jau tais atvejais, kai jis apima vienos iš Direktyvos 2013/40/ES 3–6 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų padarymą

(*) 2013 m. rugpjūčio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/40/ES dėl atakų prieš informacines sistemas, kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2005/222/TVR (OL L 218, 2013 8 14, p. 8).

arba nematerialiosios negrynosios mokėjimo priemonės pasisavinimą. Pasisavinimas turėtų būti suprantamas kaip asmens, kuriam patikėta nematerialioji negrynoji mokėjimo priemonė, veiksmas sąmoningai panaudoti priemonę savo paties ar kito asmens naudai neturint tam teisės. Už tokios neteisėtai įgytos priemonės įgijimą ketinant ją naudoti sukčiaujant turėtų būti baudžiama nereikalaujant nustatyti visų faktinių neteisėto įgijimo elementų, ir nereikalaujant, kad anksčiau arba tuo pačiu metu būtų priimtas apkaltinamasis nuosprendis dėl pirminės veikos, kuria nustatytas priemonės neteisėtus įgijimą.

- (16) šioje direktyvoje taip pat daroma nuoroda į priemones, kurios gali būti naudojamos siekiant padaryti joje nurodytas nusikalstamas veikas. Kadangi būtina išvengti kriminalizavimo tais atvejais, kai tokios priemonės yra gaminamos ir pateikiamos rinkai teisėtais tikslais, ir todėl, nors jos galėtų būti panaudojamos nusikalstamoms veikoms padaryti, pačios savaime nekeltų grėsmės, kriminalizavimas turėtų būti taikomas tik tų priemonių, kurios yra visų pirma skirtos arba specialiai pritaikytos šioje direktyvoje nurodytoms nusikalstamoms veikoms daryti, atžvilgiu;
- (17) visoje Sąjungoje už sukčiavimą negrynosiomis mokėjimo priemonėmis ir jų klastojimą skiriamos sankcijos ir bausmės turėtų būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos. Šia direktyva nedaromas poveikis bausmių individualizavimui ir taikymui bei nuosprendžių vykdymui atsižvelgiant į bylos aplinkybes ir bendrąsias nacionalinės baudžiamosios teisės taisykles;
- (18) kadangi šia direktyva numatomos būtiniausios taisyklės, valstybės narės gali priimti arba išlaikyti griežtesnes baudžiamosios teisės taisykles dėl sukčiavimo negrynosiomis mokėjimo priemonėmis ir jų klastojimo, įskaitant platesnę nusikalstamų veikų apibrėžtį;
- (19) tikslinga nustatyti griežtesnes bausmes tais atvejais, kai nusikaltimas padaromas nusikalstamo susivienijimo, kaip apibrėžta Tarybos pamatiniame sprendime 2008/841/TVR ⁽⁵⁾. Valstybės narės neturėtų būti įpareigosios numatyti konkrečių atsakomybę sunkinančių aplinkybių, jei nacionalinėje teisėje numatytos atskiros nusikalstamos veikos ir dėl to gali būti taikomos dar griežtesnės sankcijos. Kai šioje direktyvoje nurodytą nusikalstamą veiką tas pats asmuo padaro kartu su kita šioje direktyvoje nurodyta nusikalstama veika ir viena iš tų veikų de facto sudaro būtiną kitos veikos elementą, valstybė narė, laikydama bendrųjų nacionalinės teisės principų, gali numatyti, kad toks elgesys būtų laikomas atsakomybę už pagrindinę nusikalstamą veiką sunkinančia aplinkybe;
- (20) jurisdikcijos taisyklėmis turėtų būti užtikrinta, kad už šioje direktyvoje nurodytas nusikalstamas veikas būtų vykdomas veiksmingas baudžiamasis persekiojimas. Paprastai nusikalstamos veikos geriausiai tiriamos tos šalies, kurioje jos padaromos, baudžiamosios teisenos sistemoje. Todėl kiekviena valstybė narė turėtų nustatyti jurisdikciją dėl savo teritorijoje padaromų nusikalstamų veikų ir dėl savo piliečių padarytų nusikalstamų veikų. Valstybės narės taip pat gali nustatyti jurisdikciją dėl nusikalstamų veikų, kuriomis padaroma žala jų teritorijoje. Jos yra labai skatinamos tai padaryti;
- (21) primenant įpareigojimus pagal Tarybos pamatinį sprendimą 2009/948/TVR ⁽⁶⁾ ir Tarybos sprendimą 2002/187/TVR ⁽⁷⁾, kompetentingos institucijos yra raginamos jurisdikcijos kolizijų atvejais naudotis galimybe tiesiogiai konsultuotis padedant Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūrai (toliau – Eurojustas);
- (22) kadangi norint veiksmingai tirti sukčiavimo negrynosiomis mokėjimo priemonėmis ir jų klastojimo atvejus būtinos specialios priemonės ir kadangi jos yra svarbios veiksmingam tarptautiniam nacionalinių institucijų bendradarbiavimui, visų valstybių narių kompetentingoms institucijoms turėtų būti prieinamos tyrimo priemonės, kurios paprastai yra naudojamos organizuotam nusikalstamumui ar kitiems sunkiems nusikaltimams tirti, jei tų priemonių naudojimas yra tikslingas bei proporcingas ir tiek, kiek jis yra tikslingas bei proporcingas nusikalstamų veikų pobūdžiui ir sunkumui, kaip apibrėžta nacionalinėje teisėje. Be to, teisėsaugos institucijos ir kitos kompetentingos institucijos turėtų laiku gauti prieigą prie aktualios informacijos, kad galėtų tirti šioje direktyvoje nurodytas nusikalstamas veikas ir už jas vykdyti baudžiamąjį persekiojimą. Valstybės narės yra raginamos kompetentingoms institucijoms suteikti pakankamus žmogiškuosius ir finansinius išteklius, kad galėtų tinkamai tirti šioje direktyvoje nurodytas nusikalstamas veikas ir už jas vykdyti baudžiamąjį persekiojimą;

⁽⁵⁾ 2008 m. spalio 24 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2008/841/TVR dėl kovos su organizuotu nusikalstamumu (OL L 300, 2008 11 11, p. 42).

⁽⁶⁾ 2009 m. lapkričio 30 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2009/948/TVR dėl jurisdikcijos įgyvendinimo kolizijų baudžiamuosiuose procesuose prevencijos ir sprendimo (OL L 328, 2009 12 15, p. 42).

⁽⁷⁾ 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimas 2002/187/TVR, įkuriantis Eurojustą siekiant sustiprinti kovą su sunkiais nusikaltimais (OL L 63, 2002 3 6, p. 1).

- (23) šioje direktyvoje nurodytas nusikalstamas veikas tiriančios ar už jas baudžiamąjį persekiojimą vykdančios nacionalinės institucijos turėtų būti įgalios bendradarbiauti su kitomis tos pačios valstybės narės nacionalinėmis institucijomis ir nacionalinėmis institucijomis kitose valstybėse narėse;
- (24) daugeliu atvejų incidentai, apie kuriuos turėtų būti pranešta atitinkamoms nacionalinėms kompetentingoms institucijoms pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2016/1148 ⁽⁸⁾, kyla dėl nusikalstamos veikos. Apie nusikalstamą tokių incidentų pobūdį galima įtarti, net jeigu toje stadijoje yra nepakankamai nusikalstamos veikos įrodymų. Todėl reikėtų skatinti, kad atitinkami esminių paslaugų operatoriai ir skaitmeninių paslaugų teikėjai ataskaitomis, kurias privalo teikti pagal Direktyvą (ES) 2016/1148, dalytusi su teisėsaugos institucijomis, kad būtų sudarytos sąlygos veiksmingai ir visapusiškai reaguoti ir kad būtų lengviau veiksmus priskirti jų vykdytojams ir pareikalauti, kad jie už juos atsakytų. Visų pirma tam, kad būtų skatinama saugi ir atsparesnė aplinka, teisėsaugos institucijoms turi būti sistemingai pranešama apie įtariamus sunkius nusikalstamo pobūdžio incidentus. Be to, kai aktualu, teisėsaugos tyrimuose turėtų dalyvauti pagal Direktyvą (ES) 2016/1148 paskirtos reagavimo į kompiuterių saugumo incidentus tarnybos, kad teiktų nacionaliniu lygmeniu tinkama laikomą informaciją ir specializuotas ekspertines žinias apie informacines sistemas;
- (25) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2015/2366 ⁽⁹⁾ nurodyti dideli saugumo incidentai gali būti nusikalstamos kilmės. Kai aktualu, mokėjimo paslaugų teikėjai turėtų būti skatinami su teisėsaugos institucijomis dalytis ataskaitomis, kurias pagal Direktyvą (ES) 2015/2366 privalo teikti savo buveinės valstybės narės kompetentingai institucijai;
- (26) nusikaltimų tyrimams ir baudžiamajam persekiojimui už juos vykdyti nacionalinės teisėsaugos institucijos turi galimybę naudotis keletu Sąjungos lygmens keitimosi informacija priemonių ir mechanizmų. Siekiant palengvinti ir paspartinti nacionalinių teisėsaugos institucijų bendradarbiavimą ir užtikrinti, kad būtų naudojamosi visomis minėtų priemonių ir mechanizmų teikiamomis galimybėmis, šia direktyva turėtų būti didinama Pamatiniu sprendimu 2001/413/TVR numatytų operatyvinių kontaktinių punktų svarba. Valstybės narės turėtų turėti galimybę nuspręsti naudotis esamais operatyvinių kontaktinių punktų tinklais, pavyzdžiui, tinklu, sukurtu Direktyva 2013/40/ES. Kontaktiniai punktai turėtų teikti veiksmingą pagalbą, pavyzdžiui, palengvinti keitimasi aktualia informacija arba teikti technines konsultacijas ar teisinę informaciją. Siekiant užtikrinti, kad tinklas veiktų sklandžiai, kiekvienas kontaktinis punktas turėtų turėti galimybę greitai susisiekti su kitoje valstybėje narėje esančiu kontaktiniu punktu. Atsižvelgiant į nusikaltimų, patenkančių į šios direktyvos taikymo sritį, tarpvalstybinio aspekto reikšmę ir ypač į elektroniniams įrodymams būdingą nepastovumą, valstybės narės turėtų būti pajėgios greitai reaguoti į skubias tinklo užklausas ir atsakymą pateikti per aštuonias valandas. Ypatingos skubos ir svarbos atvejais valstybės narės turėtų informuoti Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūrą (toliau – Europolas);
- (27) siekiant kovoti su sukčiavimu negrynosiomis mokėjimo priemonėmis ir jų klastojimu labai svarbu, kad apie nusikaltimus valdžios institucijoms būtų pranešama nepagrįstai nedelsiant, nes dažnai būtent nuo tokių pranešimų ir pradami nusikalstamų veikų tyrimai. Reikėtų imtis priemonių siekiant fizinius ir juridinius asmenis, visų pirma finansų įstaigas, paskatinti teikti pranešimus teisėsaugos ir teisminėms institucijoms. Tos priemonės gali būti grindžiamos įvairių rūšių veiksmais, įskaitant pareigų pranešti apie įtariamą sukčiavimą nustatymą teisės aktuose arba ne teisėkūros veiksmus, pavyzdžiui, organizacijų ar mechanizmų, padedančių keistis informacija ar ugdyti sąmoningumą, sukūrimas ar rėmimas. Visos tokios su fizinių asmenų asmens duomenų tvarkymu susijusios priemonės turėtų būti įgyvendinamos vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 ⁽¹⁰⁾. Visų pirma bet koks informacijos perdavimas, atliekamas siekiant užkirsti kelią nusikalstamoms veikoms, susijusioms su sukčiavimu negrynosiomis mokėjimo priemonėmis ir jų klastojimu, ir su jomis kovoti, turėtų atitikti tame reglamente nustatytus reikalavimus, visų pirma dėl teisėto duomenų tvarkymo pagrindo;
- (28) kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos greitai ir tiesiogiai pranešti apie nusikaltimą, Komisija turėtų atidžiai įvertinti veiksmingų internetinių pranešimo apie sukčiavimą sistemų įdiegimą valstybėse narėse ir standartinių pranešimo šablonų įdiegimą Sąjungos lygmeniu. Tokios sistemos galėtų sudaryti palankesnes sąlygas pranešti apie sukčiavimą negrynosiomis mokėjimo priemonėmis, kuris dažnai vykdomas internete, taip padedant geriau remti nukentėjusiuosius, nustatyti ir analizuoti kibernetinių nusikaltimų grėsmes ir sustiprinti nacionalinių kompetentingų institucijų darbą ir tarpvalstybinį bendradarbiavimą;

⁽⁸⁾ 2016 m. liepos 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/1148 dėl priemonių aukštam bendram tinklų ir informacinių sistemų saugumo lygiui visoje Sąjungoje užtikrinti (OL L 194, 2016 7 19, p. 1).

⁽⁹⁾ 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/2366 dėl mokėjimo paslaugų vidaus rinkoje, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2002/65/EB, 2009/110/EB ir 2013/36/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010 ir panaikinama Direktyva 2007/64/EB (OL L 337, 2015 12 23, p. 35).

⁽¹⁰⁾ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

- (29) šioje direktyvoje nurodytos nusikalstamos veikos dažnai yra tarpvalstybinio pobūdžio. Todėl kovos su šiomis nusikalstamomis veikomis rezultatai priklauso nuo glaudaus valstybių narių bendradarbiavimo. Valstybės narės skatinamos tinkamu mastu užtikrinti veiksmingą abipusio pripažinimo ir teisinės pagalbos priemonių taikymą nusikalstamų veikų, kurioms taikoma ši direktyva, atžvilgiu;
- (30) labai svarbu tirti visų rūšių sukčiavimą negrynosiomis mokėjimo priemonėmis ir jų klastojimą, įskaitant ir mažomis pinigų sumomis, ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už šias veikas, siekiant veiksmingai su jomis kovoti. Pareiga pranešti, keitimasis informacija ir statistinės ataskaitos – tai veiksmingi būdai nustatyti sukčiavimo veiklą, ypač panašią veiklą, kurioje naudojamos mažos, jei vertinama atskirai, pinigų sumos;
- (31) sukčiavimas negrynosiomis mokėjimo priemonėmis ir jų klastojimas nukentėjusiesiems gali turėti sunkių ekonominių ir neekonominių padarinių. Kai toks sukčiavimas yra susijęs, pavyzdžiui, su tapatybės vagyste, jo padariniai dažnai būna dar sunkesni, nes padaroma žala reputacijai ir profesinė žala, žala asmens kredito reitingams ir patiriama didelė emocinė žala. Tiems padariniams sušvelninti valstybės narės turėtų priimti pagalbos, paramos ir apsaugos priemones;
- (32) dažnai gali gana ilgai užtrukti, kol nukentėjusieji sužino, kad patyrė nuostolių dėl sukčiavimo ir klastojimo nusikalstamų veikų. Per tą laiką gali būti įvykdyta tarpusavyje susijusių nusikaltimų seka, taigi neigiamos pasekmės nukentėjusiesiems gali būti dar sunkesnės;
- (33) nuo sukčiavimo, susijusio su negrynosiomis mokėjimo priemonėmis, nukentėjusių fizinių asmenų teisės nustatytos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2012/29/ES ⁽¹⁾. Valstybės narės turėtų priimti pagalbos ir paramos tokiems nukentėjusiesiems priemones, kurios būtų grindžiamos ta direktyva nustatytais priemonėmis, tačiau būtų tiesiogiai pritaikytos prie specifinių nukentėjusiųjų nuo sukčiavimo pavogus tapatybę poreikių. Tokios priemonės turėtų apimti visų pirma specialių institucijų, dirbančių su įvairiais nusikaltimų, susijusių su tapatybe, aspektais ir teikiančių nukentėjusiesiems paramą, specializuotą psichologinę pagalbą ir konsultacijas finansiniais, praktiniais ir teisiniais klausimais, taip pat pagalbą siekiant gauti priklausančią kompensaciją, sąrašo pateikimą. Valstybės narės turėtų būti skatinamos sukurti bendrąją nacionalinę internetinę informavimo priemonę, kuri leistų nukentėjusiesiems lengviau gauti pagalbą ir paramą. Specifinė informacija ir konsultacijos, kaip apsaugoti nuo tokių nusikaltimų neigiamų padarinių, turėtų būti teikiamos ir juridiniams asmenims;
- (34) šioje direktyvoje turėtų būti numatyta juridinių asmenų teisė susipažinti su informacija pagal nacionalinę teisę apie skundų teikimo procedūras. Šią teisę būtina suteikti visų pirma mažosioms ir vidutinėms įmonėms; ji turėtų padėti sukurti palankesnę verslo aplinką mažosioms ir vidutinėms įmonėms. Fiziniai asmenys šią teisę jau turi pagal Direktyvą 2012/29/ES;
- (35) pasitelkusios informuotumo didinimo ir sąmoningumo ugdymo kampanijas, valstybės narės, padedamos Komisijos, turėtų parengti arba sustiprinti sukčiavimo negrynosiomis mokėjimo priemonėmis ir jų klastojimo prevencijos politiką, taip pat tokių nusikalstamų veikų rizikos mažinimo priemones. Šiame kontekste valstybės narės galėtų sukurti ir atnaujinti lengvai suprantamo formato nuolatinę internetinę informuotumo didinimo priemonę su praktiniais sukčiavimo praktikos pavyzdžiais. Ta priemonė galėtų būti susijusi su bendrąja nacionaline internetine informavimo priemone nukentėjusiesiems ar būti jos dalimi. Valstybės narės taip pat turėtų turėti galimybę įgyvendinti mokslinių tyrimų ir švietimo programas. Ypač daug dėmesio turėtų būti skiriama pažeidžiamų asmenų poreikiams ir interesams. Valstybės narės skatinamos užtikrinti, kad tokioms kampanijoms būtų skiriama pakankamai lėšų;
- (36) būtina rinkti statistinius duomenis apie sukčiavimą negrynosiomis mokėjimo priemonėmis ir jų klastojimą. Todėl valstybės narės turėtų būti nustatyta pareiga užtikrinti, kad būtų įdiegta tinkama turimų statistinių duomenų apie šioje direktyvoje nurodytas nusikalstamas veikas įrašymo, rengimo ir pateikimo sistema;
- (37) šia direktyva siekiama iš dalies pakeisti ir išplėsti Pamatinio sprendimo 2001/413/TVR nuostatas. Kadangi pakeitimų, kuriuos reikia padaryti, yra daug ir jie svarbūs, siekiant aiškumo visas Pamatinis sprendimas 2001/413/TVR turėtų būti pakeistas šia direktyva, skirta valstybėms narėms, kurioms ji yra privaloma;

⁽¹⁾ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/29/ES, kuria nustatomi būtinausi nusikaltimų aukų teisių, paramos joms ir jų apsaugos standartai ir kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2001/220/TVR (OL L 315, 2012 11 14, p. 57).

- (38) pagal prie Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) pridėto Protokolo Nr. 21 dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 1 ir 2 straipsnius ir nedarant poveikio to protokolo 4 straipsniui, šios valstybės narės nedalyvauja priimant šią direktyvą ir ji nėra joms privaloma ar taikoma;
- (39) pagal prie ES sutarties ir SESV pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šią direktyvą ir ji nėra jai privaloma ar taikoma;
- (40) kadangi šios direktyvos tikslų, t. y. užtikrinti, kad už sukčiavimą negrynosiomis mokėjimo priemonėmis ir jų klastojimą būtų taikomos veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos baudžiamosios sankcijos, taip pat pagerinti ir paskatinti tarpvalstybinį kompetentingų institucijų bendradarbiavimą, taip pat fizinių bei juridinių asmenų ir kompetentingų institucijų bendradarbiavimą, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi dėl siūlomų veiksmų masto ar poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi ES sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (41) šioje direktyvoje gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažintų visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, įskaitant teisę į laisvę ir saugumą, teisę į privatų ir šeimos gyvenimą, asmens duomenų apsaugą, laisvę verstis verslu, teisę į nuosavybę, teisę į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą, nekaltumo prezumpciją ir teisę į gynybą, teisėtumo ir nusikalstamos veikos bei bausmės proporcingumo principus, taip pat teisę nebūti antrą kartą baudžiamajame procese teisiamam ar baudžiamam už tą pačią nusikalstamą veiką. Šia direktyva siekiama užtikrinti, kad tos teisės būtų visapusiškai gerbiamos ir tų principų būtų visapusiškai laikomasi, ir ji turėtų būti atitinkamai įgyvendinama,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I ANTRAŠTINĖ DALIS.

DALYKAS IR TERMINŲ APIBRĖŽTYS

1 straipsnis

Dalykas

Šia direktyva nustatomos būtiniausios taisyklės dėl nusikalstamų veikų apibrėžčių ir sankcijų sukčiavimo negrynosiomis mokėjimo priemonėmis ir jų klastojimo srityje. Ja taip pat sudaromos palankesnės sąlygos tokių nusikalstamų veikų prevencijai ir pagalbos bei paramos teikimui nukentėjusiesiems.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

- a) negrynoji mokėjimo priemonė – apsaugotas materialusis ar nematerialusis įrenginys, daiktas ar įrašas arba jų derinys, išskyrus teisėtą valiutą, kuris leidžia jos turėtojui ar naudotojui tiesiogiai arba kartu atliekant vieną ar daugiau procedūrų pervesti pinigus ar piniginę vertę, be kita ko, naudojant skaitmenines atsiskaitymo priemones;
- b) apsaugotas įrenginys, daiktas ar įrašas – įrenginys, daiktas ar įrašas, kuris nuo klastojimo ar naudojimo sukčiaujant saugomas pasitelkiant, pavyzdžiui, dizainą, kodavimą ar parašą;
- c) skaitmeninė atsiskaitymo priemonė – elektroniniai pinigai, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/110/EB ⁽¹²⁾ 2 straipsnio 2 punkte, ar virtualioji valiuta;

⁽¹²⁾ 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/110/EB dėl elektroninių pinigų įstaigų steigimosi, veiklos ir riziką ribojančios priežiūros, iš dalies keičianti Direktyvas 2005/60/EB ir 2006/48/EB ir panaikinanti Direktyvą 2000/46/EB (OL L 267, 2009 10 10, p. 7).

- d) virtualioji valiuta – skaitmeninis vertės pakaitalas, kurio neišdavė ar negarantavo nei centrinis bankas, nei valdžios institucija ir kuris nėra būtinai susietas su teisiškai nustatyta valiuta ir neturi teisinio valiutos ar pinigų statuso, tačiau kuri fiziniai ar juridiniai asmenys pripažįsta kaip atsiskaitymo priemonę ir kuris gali būti pervedamas, saugomas ir kuriuo gali būti prekiaujama elektroninėmis priemonėmis;
- e) informacinė sistema – informacinė sistema, kaip apibrėžta Direktyvos 2013/40/ES 2 straipsnio a punkte;
- f) kompiuteriniai duomenys – kompiuteriniai duomenys, kaip apibrėžta Direktyvos 2013/40/ES 2 straipsnio b punkte;
- g) juridinis asmuo – subjektas, turintis teisinį subjektiškumą pagal taikytiną teisę, išskyrus valstybes ar valdžios funkcijas vykdančias viešąsias įstaigas ir viešąsias tarptautines organizacijas.

II ANTRAŠTINĖ DALIS.

NUSIKALSTAMOS VEIKOS

3 straipsnis

Negrynyjų mokėjimo priemonių naudojimas sukčiaujant

Valstybės narės imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad už šiuos veiksmus, kai jie padaromi tyčia, būtų baudžiama kaip už nusikalstamą veiką:

- a) pavogtos ar kitaip neteisėtai pasisavintos ar įgytos negrynosios mokėjimo priemonės naudojimą sukčiaujant;
- b) suklastotos arba padirbtos negrynosios mokėjimo priemonės naudojimą sukčiaujant.

4 straipsnis

Nusikalstamos veikos, susijusios su materialųjų negrynyjų mokėjimo priemonių naudojimu sukčiaujant

Valstybės narės imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad už šiuos veiksmus, kai jie padaromi tyčia, būtų baudžiama kaip už nusikalstamą veiką:

- a) materialiosios negrynosios mokėjimo priemonės vagystę ar kitokį neteisėtą pasisavinimą;
- b) materialiosios negrynosios mokėjimo priemonės suklastojimą arba padirbimą sukčiavimo tikslais;
- c) pavogtos ar kitaip neteisėtai pasisavintos, arba suklastotos ar padirbtos materialiosios negrynosios mokėjimo priemonės laikymą sukčiavimo tikslais;
- d) pavogtos, suklastotos arba padirbtos materialiosios negrynosios mokėjimo priemonės įgijimą sau ar kitam asmeniui, įskaitant gavimą, pasisavinimą, pirkimą, perdavimą, importavimą, eksportavimą, pardavimą, transportavimą ar platinimą sukčiavimo tikslais.

5 straipsnis

Nusikalstamos veikos, susijusios su nematerialųjų negrynyjų mokėjimo priemonių naudojimu sukčiaujant

Valstybės narės imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad už šiuos veiksmus, kai jie padaromi tyčia, būtų baudžiama kaip už nusikalstamą veiką:

- a) neteisėtą nematerialiosios negrynosios mokėjimo priemonės įgijimą, bent jau tais atvejais, kai tas įgijimas apėmė vienos iš Direktyvos 2013/40/ES 3–6 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų padarymą arba nematerialiosios negrynosios mokėjimo priemonės pasisavinimą;
- b) nematerialiosios negrynosios mokėjimo priemonės suklastojimą arba padirbimą sukčiavimo tikslais;
- c) neteisėtai įgytos, padirbtos arba suklastotos nematerialiosios negrynosios mokėjimo priemonės turėjimą sukčiavimo tikslais, bent jau tais atvejais, kai neteisėta priemonės kilmė yra žinoma jos turėjimo metu;
- d) neteisėtai įgytos, padirbtos arba suklastotos nematerialiosios negrynosios mokėjimo priemonės įgijimą sau ar kitam asmeniui, įskaitant pardavimą, perdavimą ar platinimą arba galimybės ja naudotis suteikimą sukčiavimo tikslais.

6 straipsnis

Su informacinėmis sistemomis susijęs sukčiavimas

Valstybės narės imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad už toliau nurodytais būdais tyčia padarytą pinigų, piniginės vertės ar virtualiosios valiutos pervedimą ar pervedimo inicijavimą, dėl kurių kitas asmuo neteisėtai praranda turtą, siekiant, kad nusikalstamos veikos vykdytojas arba trečioji šalis gautų neteisėto pelno, būtų baudžiama kaip už nusikalstamą veiką:

- a) neturint tam teisės trukdant informacinės sistemos veikimui ar jį trikdančią;
- b) neturint tam teisės įvedant, keičiant, ištrinant, perduodant ar pašalinant kompiuterinius duomenis.

7 straipsnis

Nusikalstamoms veikoms daryti naudojamos priemonės

Valstybės narės imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad už įrenginio ar priemonės, kompiuterinių duomenų ar bet kokios kitos priemonės, visų pirma skirtos ar specialiai pritaikytos bet kuriai iš 4 straipsnio a ir b punktuose, 5 straipsnio a ir b punktuose arba 6 straipsnyje nurodytų nusikalstamų veikų daryti, gaminimą, įgijimą sau ar kitam asmeniui, įskaitant importavimą, eksportavimą, pardavimą, transportavimą ar platinimą, arba galimybės jais naudotis suteikimą, bent tais atvejais, kai šie veiksmai daromi siekiant, kad tos priemonės būtų panaudotos, būtų baudžiama kaip už nusikalstamą veiką.

8 straipsnis

Kurstymas, organizavimas ir padėjimas bei pasikėsinimas

1. Valstybės narės imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad už 3–7 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų kurstymą, organizavimą ar padėjimą jas daryti būtų baudžiama kaip už nusikalstamą veiką.
2. Valstybės narės imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad už pasikėsinimą padaryti 3 straipsnyje, 4 straipsnio a, b ar d punktuose, 5 straipsnio a ar b punktuose arba 6 straipsnyje nurodytas veikas būtų baudžiama kaip už nusikalstamą veiką. 5 straipsnio d punkto atžvilgiu valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad bent jau už pasikėsinimą įgyti sau ar kitam asmeniui neteisėtai įgytą, padirbtą arba suklastotą nematerialią negrynąją mokėjimo priemonę sukčiaujant būtų baudžiama kaip už nusikalstamą veiką.

9 straipsnis

Fiziniais asmenimis taikomos sankcijos

1. Valstybės narės imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad už 3–8 straipsniuose nurodytas nusikalstamas veikas būtų taikomos veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos baudžiamosios sankcijos.
2. Valstybės narės imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad už 3 straipsnyje, 4 straipsnio a ir b punktuose, 5 straipsnio a ir b punktuose nurodytas nusikalstamas veikas būtų baudžiama laisvės atėmimo bausme, kurios maksimali trukmė ne trumpesnė kaip dveji metai.
3. Valstybės narės imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad už 4 straipsnio c ir d punktuose ir 5 straipsnio c ir d punktuose nurodytas nusikalstamas veikas būtų baudžiama laisvės atėmimo bausme, kurios maksimali trukmė ne trumpesnė kaip vieni metai.
4. Valstybės narės imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad už 6 straipsnyje nurodytą nusikalstamą veiką būtų baudžiama laisvės atėmimo bausme, kurios maksimali trukmė ne trumpesnė kaip treji metai.
5. Valstybės narės imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad už 7 straipsnyje nurodytą nusikalstamą veiką būtų baudžiama laisvės atėmimo bausme, kurios maksimali trukmė ne trumpesnė kaip dveji metai.
6. Valstybės narės imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad už 3–6 straipsniuose nurodytas nusikalstamas veikas būtų baudžiama laisvės atėmimo bausme, kurios maksimali trukmė ne trumpesnė kaip penkeri metai, jei jos padaromos dalyvaujant nusikalstamo susivienijimo veikloje, kaip apibrėžta Pamatiniame sprendime 2008/841/TVR, neatsižvelgiant į tame sprendime numatytą sankciją.

10 straipsnis

Juridinių asmenų atsakomybė

1. Valstybės narės imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad juridiniai asmenys galėtų būti patraukti atsakomybėn už 3–8 straipsniuose nurodytas nusikalstamas veikas, kurias jų naudai padarė asmuo, veikęs individualiai arba kaip to juridinio asmens struktūros dalis ir to juridinio asmens struktūroje užėmęs vadovaujamas pareigas, jei turėjo vieną iš šių teisių:

- a) atstovauti juridiniam asmeniui;
- b) priimti sprendimus juridinio asmens vardu;
- c) vykdyti kontrolę juridinio asmens struktūroje.

2. Valstybės narės imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad juridiniai asmenys galėtų būti patraukti atsakomybėn, kai dėl 1 dalyje nurodyto asmens nepakankamos vykdomos veiklos priežiūros ar kontrolės jam pavaldus asmuo padarė bet kurią iš 3–8 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų to juridinio asmens naudai.

3. Juridinių asmenų atsakomybė pagal 1 ir 2 dalis nepanaikina fizinių asmenų, kurie yra bet kurios iš 3–8 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų vykdytojai, kurstytojai, organizatoriai ar padėjėjai, baudžiamosios atsakomybės.

11 straipsnis

Juridiniams asmenims taikomos sankcijos

Valstybės narės imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad juridiniam asmeniui, patrauktam atsakomybėn pagal 10 straipsnio 1 arba 2 dalį, būtų taikomos veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos sankcijos, kurios apima baudžiamąjį arba ne baudžiamąjį pobūdžio baudas ir gali apimti kitas sankcijas, pavyzdžiui:

- a) teisės į valstybės skiriamas išmokas arba pagalbą atėmimą;
- b) laikiną draudimą gauti viešąjį finansavimą, be kita ko, dalyvauti konkursuose ir gauti dotacijas bei koncesijas;
- c) laikiną arba nuolatinę teisės verstis komercine veikla atėmimą;
- d) teisminės priežiūros skyrimą;
- e) likvidavimą teismo sprendimu;
- f) laikiną ar galutinę juridinio asmens struktūrinių padalinių, kuriais buvo pasinaudota darant nusikalstamą veiką, uždarymą.

III ANTRAŠTINĖ DALIS.

JURISDIKCIJA IR TYRIMAS

12 straipsnis

Jurisdikcija

1. Kiekviena valstybė narė imasi reikiamų priemonių, kad nustatytų savo jurisdikciją dėl 3–8 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų, esant vienai ar kelioms toliau išvardytoms sąlygoms:

- a) visa nusikalstama veika ar jos dalis yra padaryta jos teritorijoje;
- b) nusikalstamą veiką padaręs asmuo yra jos pilietis.

2. 1 dalies a punkto taikymo tikslais visa nusikalstama veika ar jos dalis yra laikoma padaryta valstybės narės teritorijoje, jei nusikalstamą veiką padaręs asmuo padaro nusikalstamą veiką fiziškai būdamas toje teritorijoje, ir nepriklausomai nuo to, ar ta nusikalstama veika yra padaryta naudojant toje teritorijoje esančią informacinę sistemą.

3. Valstybė narė praneša Komisijai, jeigu ji nusprendžia nustatyti savo jurisdikciją dėl 3–8 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų, padarytų už jos teritorijos ribų, įskaitant tuos atvejus, kai:

- a) nusikalstamą veiką padariusio asmens nuolatinė gyvenamoji vieta yra jos teritorijoje;
- b) nusikalstama veika padaryta jos teritorijoje įsteigto juridinio asmens naudai;
- c) nusikalstama veika padaryta jos piliečio arba asmens, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta yra jos teritorijoje, atžvilgiu.

13 straipsnis

Veiksmingi tyrimai ir bendradarbiavimas

1. Valstybės narės imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad asmenys, padaliniai ar tarnybos, atsakingos už 3–8 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų tyrimą ar baudžiamąjį persekiojimą už tas nusikalstamas veikas, galėtų naudotis tyrimo priemonėmis, pavyzdžiui, priemonėmis, kurios naudojamos kovojant su organizuotu nusikalstamumu ar kitais sunkiais nusikaltimais, kurios būtų veiksmingos ir proporcingos padarytam nusikaltimui.
2. Valstybės narės imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad tais atvejais, kai pagal nacionalinę teisę fiziniai ir juridiniai asmenys privalo teikti informaciją dėl 3–8 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų, ta informacija tų nusikalstamų veikų tyrimą ar baudžiamąjį persekiojimą už jas vykdančias institucijas pasiektų nepagrįstai nedelsiant.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS.

KEITIMASIS INFORMACIJA IR PRANEŠIMAS APIE NUSIKALTIMUS

14 straipsnis

Keitimasis informacija

1. Valstybės narės užtikrina, kad informacijai apie 3–8 straipsniuose nurodytas nusikalstamas veikas keistis jos turėtų visą parą be poilsio dienų veikiančius nacionalinius operatyvinius kontaktinius punktus. Valstybės narės taip pat užtikrina, kad būtų nustatytos procedūros, sudarančios sąlygas greitai reaguoti į skubius pagalbos prašymus, o kompetentingos institucijos į šiuos prašymus atsakytų ne vėliau kaip per aštuonias valandas nuo jų gavimo bent jau nurodydamos, ar į prašymą bus atsakyta ir tokio atsakymo formą bei per kiek laiko bus atsakyta. Valstybės narės gali nuspręsti naudotis esamais operatyvinių kontaktinių punktų tinklais.
2. Valstybės narės informuoja Komisiją, Europolą ir Eurojustą apie savo paskirtą kontaktinį punktą, nurodytą 1 dalyje. Prireikus jos šią informaciją atnaujina. Komisija šią informaciją perduoda kitoms valstybėms narėms.

15 straipsnis

Pranešimas apie nusikaltimus

1. Valstybės narės imasi reikiamų priemonių, kad užtikrintų galimybę naudotis tinkamais pranešimų teikimo kanalais, kad būtų lengviau nepagrįstai nedelsiant pranešti teisėsaugos institucijoms ir kitoms kompetentingoms nacionalinėms institucijoms apie 3–8 straipsniuose nurodytas nusikalstamas veikas.
2. Tam, kad 3–8 straipsniuose nurodytos nusikalstamos veikos galėtų būti nustatytos, užkirstas joms kelias, tiriamos ar atliekamas baudžiamasis persekiojimas už jas, valstybės narės imasi reikiamų priemonių, kad paskatintų finansų įstaigas ir kitus jų teritorijoje veikiančius juridinius asmenis apie įtariamą sukčiavimą nepagrįstai nedelsiant pranešti teisėsaugos institucijoms ir kitoms kompetentingoms institucijoms.

16 straipsnis

Pagalba ir parama nukentėjusiesiems

1. Valstybės narės užtikrina, kad fiziniams ir juridiniams asmenims, patyrusiems žalos dėl bet kurios iš 3–8 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų, padarytų netinkamai naudojant asmens duomenis, būtų:
  - a) teikiama speciali informacija ir konsultacijos, kaip apsisaugoti nuo neigiamų nusikalstamų veikų padarinių, pavyzdžiui, žalos reputacijai, ir
  - b) pateikiamas specialių institucijų, kurios dirba su įvairiais nusikaltimų, susijusių su tapatybe, aspektais ir teikia nukentėjusiesiems paramą, sąrašas.
2. Valstybės narės raginamos sukurti bendrąsias nacionalines internetines informavimo priemones, kurios leistų fiziniams ar juridiniams asmenims, patyrusiems žalos dėl bet kurios iš 3–8 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų, padarytų netinkamai naudojant asmens duomenis, lengviau gauti pagalbą ir paramą.

3. Valstybės narės užtikrina, kad juridiniams asmenims, kurie yra nukentėjusieji nuo šios direktyvos 3–8 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų, nepagrįstai nedelsiant po to, kai jie pirmą kartą kreipiasi į kompetentingą instituciją, būtų suteikta informacija apie:

- a) skundų dėl nusikalstamos veikos teikimo procedūras ir nukentėjusiųjų vaidmenį tokiose procedūrose;
- b) teisę gauti informaciją apie bylą pagal nacionalinę teisę;
- c) procedūras, kuriomis jie gali pasinaudoti norėdami pateikti skundą, jei kompetentinga institucija vykstant baudžiamajam procesui nepaiso nukentėjusiųjų teisių;
- d) kontaktinius duomenis ryšiams dėl jų bylos.

17 straipsnis

Prevencija

Valstybės narės imasi tinkamų veiksmų, taip pat internete, kuriais siekiama sumažinti bendrą sukčiavimo mastą, ugdyti sąmoningumą ir mažinti riziką nukentėti nuo sukčiavimo, pavyzdžiui, organizuoja informavimo ir sąmoningumo ugdymo kampanijas ir įgyvendina mokslinių tyrimų ir švietimo programas. Valstybės narės, kai tinkama, bendradarbiauja su suinteresuotaisiais subjektais.

18 straipsnis

Stebėseną ir statistika

1. Ne vėliau kaip 2019 m. rugpjūčio 31 d. Komisija parengia išsamią šia direktyva sukuriamos vertės, jos rezultatų ir poveikio stebėsenos programą. Stebėsenos programoje nustatomos būtinų duomenų ir kitų įrodymų rinkimo priemonės ir periodiškumas. Joje nurodomi veiksmai, kurių turi imtis Komisija ir valstybės narės duomenims bei kitiems įrodymams rinkti, analizuoti ir jais dalytis.
2. Valstybės narės užtikrina, kad būtų sukurta sistema, skirta registruoti, rengti ir teikti anonimizuosius statistinius duomenis apie pranešimo apie 3–8 straipsniuose nurodytas nusikalstamas veikas, jų tyrimo ir teismo nagrinėjimo etapus.
3. 2 dalyje nurodyti statistiniai duomenys apima bent jau esamus duomenis apie nusikalstamų veikų, nurodytų 3–8 straipsniuose, kurias užregistravo valstybės narės, skaičių ir asmenų, patrauktų baudžiamojon atsakomybėn ir nuteistų už 3–7 straipsniuose nurodytas nusikalstamas veikas, skaičių.
4. Pagal 1, 2 ir 3 dalis surinktus duomenis valstybės narės kartą per metus perduoda Komisijai. Komisija užtikrina, kad kasmet būtų skelbiama konsoliduotoji šių statistikos ataskaitų apžvalga ir kad ji būtų perduodama kompetentingoms specializuotoms Sąjungos agentūroms ir įstaigoms.

19 straipsnis

Pamatinio sprendimo 2001/413/TVR pakeitimas

Pamatinis sprendimas 2001/413/TVR pakeičiamas valstybių narių, kurioms ši direktyva privaloma, atžvilgiu, nedarant poveikio tų valstybių narių pareigoms to pamatinio sprendimo perkėlimo į nacionalinę teisę datos atžvilgiu.

Valstybių narių, kurioms ši direktyva yra privaloma, atžvilgiu nuorodos į Pamatinį sprendimą 2001/413/TVR laikomos nuorodomis į šią direktyvą.

20 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo 2021 m. gegužės 31 d. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų nuostatų tekstus.

21 straipsnis

Vertinimas ir ataskaitų teikimas

1. Komisija ne vėliau kaip 2023 m. gegužės 31 d. pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje įvertinama, koku mastu valstybės narės ėmėsi priemonių, būtinų, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Valstybės narės teikia Komisijai informaciją, kuri būtina tai ataskaitai parengti.
2. Komisija ne vėliau kaip 2026 m. gegužės 31 d. atlieka šios direktyvos dėl kovos su sukčiavimu negrynosiomis mokėjimo priemonėmis ir jų klastojimu poveikio vertinimą ir jos poveikio pagrindinėms teisėms vertinimą ir pateikia ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai. Valstybės narės teikia Komisijai informaciją, kuri būtina tai ataskaitai parengti.
3. Rengdama šio straipsnio 2 dalyje nurodytą vertinimą, Komisija taip pat nurodo, ar reikia, ar būtų įmanoma ir ar būtų veiksminga sukurti saugias nacionalines internetines sistemas, kurios leistų nukentėjusiesiems pranešti apie 3–8 straipsnyje nurodytas nusikalstamas veikas, ir valstybėms narėms kaip pagrindą parengti standartizuotą Sąjungos pranešimų šabloną.

22 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Ši direktyva pagal Sutartis skirta valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre 2019 m. balandžio 17 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

A. TAJANI

Tarybos vardu

Pirmininkas

G. CIAMBA

II

(Ne teisėkūros procedūra priimami aktai)

REGLAMENTAI

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) 2019/714

2019 m. kovo 7 d.

kuriuo pakeičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 211/2011 dėl piliečių iniciatyvos I priedas ir iš dalies keičiami II ir VII priedai

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 211/2011 dėl piliečių iniciatyvos ⁽¹⁾, ypač į jo 16 straipsnį,

kadangi:

- (1) Reglamento (ES) Nr. 211/2011 7 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad pasiūlytos piliečių iniciatyvos registracijos metu bent ketvirtadalyje valstybių narių piliečių iniciatyvą pasirašiusiųjų minimalus skaičius turėtų atitikti Europos Parlamento narių, išrinktų kiekvienoje valstybėje narėje, skaičių, padaugintą iš 750. Tie minimalūs skaičiai nustatyti to reglamento I priede;
- (2) 2017 m. kovo 29 d. Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė (toliau – Jungtinė Karalystė) pateikė pranešimą apie savo ketinimą išstoti iš Sąjungos pagal Europos Sąjungos sutarties 50 straipsnį. Jei Europos Vadovų Taryba, susitarusi su Jungtine Karalyste, vieningai nenuspręs pratęsti to termino, Sutartys Jungtinei Karalystei nustos galioti nuo Susitarimo dėl išstojimo įsigaliojimo dienos arba, jei tokio susitarimo nebus, praėjus dvejiems metams po to, kai gaunamas tas pranešimas, t. y. nuo 2019 m. kovo 30 d.;
- (3) 2018 m. birželio 28 d. Europos Vadovų Taryba priėmė Sprendimą (ES) 2018/937 ⁽²⁾, kuriuo nustatoma Europos Parlamento sudėtis. Tuo 2018 m. liepos 3 d. įsigaliojusiame sprendimu nustatytas kiekvienoje valstybėje narėje išrinktų atstovų į 2019–2024 m. kadencijos, kuri prasideda 2019 m. liepos 2 d., Europos Parlamentą skaičius.

Siekiant atsižvelgti į šias taisykles, susijusias su Reglamento (ES) Nr. 211/2011 I priede nurodytu minimaliu pasirašiusiųjų skaičiumi, tikslinga iš dalies pakeisti Reglamento (ES) Nr. 211/2011 I priedą. Šis pakeitimas turėtų būti pradėtas taikyti nuo 2019 m. liepos 2 d., kai prasidės 2019–2024 m. Parlamento kadencija. Tačiau jeigu Europos Sąjungos sutarties 50 straipsnio 3 dalyje nurodytas dvejų metų laikotarpis būtų pratęstas po šios datos, pakeitimas turėtų būti pradėtas taikyti pasibaigus pratęstam laikotarpiui. Aiškumo sumetimais I priedą reikėtų pakeisti;

- (4) Reglamento (ES) Nr. 211/2011 4 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad pasiūlytos piliečių iniciatyvos organizatoriai turi ją užregistruoti Komisijoje ir pateikti to reglamento II priede nurodytą informaciją;

⁽¹⁾ OL L 65, 2011 3 11, p. 1.

⁽²⁾ 2018 m. birželio 28 d. Europos Vadovų Tarybos sprendimas (ES) 2018/937, kuriuo nustatoma Europos Parlamento sudėtis (OL L 165 I, 2018 7 2, p. 1).

- (5) Reglamento (ES) Nr. 211/2011 9 straipsnyje nustatyta, kad, teikdami piliečių iniciatyvą Komisijai, organizatoriai turi naudoti to reglamento VII priede nurodytą formą;
- (6) Reglamento (ES) Nr. 211/2011 II ir VII prieduose pateikiamose formose yra išnaša, kurioje pateikiama informacija apie tai, kaip tvarkomi iniciatyvos organizatorių ir rėmėjų asmens duomenys. Tos išnašos informacija turi būti sutrumpinta ir supaprastinta, kad būtų išvengta painiavos su susijusiems duomenims tvarkyti skirtu privatumo pareiškimu;
- (7) išnašų tekste daroma nuoroda į Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 45/2001 ⁽³⁾. 2018 m. gruodžio 11 d. Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 panaikintas ir pakeistas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2018/1725 ⁽⁴⁾. Todėl nuorodą į Reglamentą (EB) Nr. 45/2001 iš šių išnašų reikėtų pašalinti;
- (8) todėl Reglamento (ES) Nr. 211/2011 I priedas turėtų būti pakeistas, o to reglamento II ir VII priedai – atitinkamai iš dalies pakeisti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (ES) Nr. 211/2011 iš dalies keičiamas taip:

- 1) I priedas pakeičiamas šio reglamento priedo tekstu.
- 2) II priede ⁽¹⁾ išnašos tekstas pakeičiamas taip:

„⁽¹⁾ Komisijos internetiniame registre visuomenei bus pateikiami tik visi organizatorių vardai ir pavardės, asmenų ryšiams el. pašto adresai ir informacija, susijusi su paramos ir finansavimo šaltiniais.

Duomenų subjektai turi teisę prieštarauti, kad būtų skelbiami jų asmens duomenys, dėl teisiškai pagrįstų priežasčių, susijusių su konkrečia jų situacija.“;

- 3) VII priedo ⁽¹⁾ išnašos tekstas pakeičiamas taip:

„⁽¹⁾ Komisijos internetiniame registre visuomenei bus pateikiami tik visi organizatorių vardai ir pavardės, asmenų ryšiams el. pašto adresai ir informacija, susijusi su paramos ir finansavimo šaltiniais.

Duomenų subjektai turi teisę prieštarauti, kad būtų skelbiami jų asmens duomenys, dėl teisiškai pagrįstų priežasčių, susijusių su konkrečia jų situacija.“

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

1 straipsnio 1 punktą taikomas nuo 2019 m. liepos 2 d. arba nuo kitos dienos po to, kai pagal Europos Sąjungos sutarties 50 straipsnio 3 dalį Jungtinei Karalystei nustoja galioti Sutartys, atsižvelgiant į tai, kuri data yra vėlesnė.

⁽³⁾ 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001 1 12, p. 1).

⁽⁴⁾ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2019 m. kovo 7 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
Jean-Claude JUNCKER

PRIEDAS

MINIMALUS PASIRAŠIUSIŲJŲ VALSTYBĖJE NARĖJE SKAIČIUS

Belgija	15 750
Bulgarija	12 750
Čekija	15 750
Danija	10 500
Vokietija	72 000
Estija	5 250
Airija	9 750
Graikija	15 750
Ispanija	44 250
Prancūzija	59 250
Kroatija	9 000
Italija	57 000
Kipras	4 500
Latvija	6 000
Lietuva	8 250
Liuksemburgas	4 500
Vengrija	15 750
Malta	4 500
Nyderlandai	21 750
Austrija	14 250
Lenkija	39 000
Portugalija	15 750
Rumunija	24 750
Slovėnija	6 000
Slovakija	10 500
Suomija	10 500
Švedija	15 750

ISSN 1977-0723 (elektroninis leidimas)
ISSN 1725-5120 (popierinis leidimas)

Europos Sąjungos leidinių biuras
2985 Liuksemburgas
LIUKSEMBURGAS

LT